

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 1 mars 1907 kl. 3,30 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet. (2:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

1:o) I en inom Första kammaren väckt, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad motion (n:o 7) har friherre *N. A. H. Palmstierna* hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta, att hvar och en af de 8 expeditionscheferna uti statsdepartementen skulle erhålla uti arfvode 9,600 kronor, hvaraf 3,000 kronor skulle betraktas som tjänstgöringspengar, samt att vederbörande departements ordinarie anslag måtte ökas med därför erforderligt belopp.

Ang. ifrågasatt löneförhöjning åt expeditionschefen.

Beträffande de skäl, som motionären anført till stöd för sitt förslag, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som här förehaft berörda motion i hvad den afser löneförhöjning åt expeditionschefen i civildepartementet, får med hänvisning till hvad utskottet under punkt 2:o) i sitt den 22 innevarande månad afgifna utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens andra hufvudtitel anført beträffande samma motion, i hvad den afsåge löneförhöjning åt expeditionschefen i justitiepartementet, hemställa,

att friherre Palmstiernas förenämnda motion, i hvad den afser löneförbättring åt expeditionschefen i civildepartementet, icke må af Riksdagen bifallas.

Landsstaterna i länen.

Ang. höjning i anslaget till följd af indragning af boställen. [1.]*

2:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1907 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t i punkten 1 under sjätte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen medgifva, att anslaget till landsstaterna i länen, med anledning af vissa länsmansboställens indragning, måtte höjas med 1,075 kronor, hvarigenom anslaget (däraf 150,000 kronor reservationsanslag) skulle komma att höjas från 2,738,275 kronor till 2,739,350 kronor.

De till stöd för framställningen anförda skäl återfinnas å sidan 2 i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1907.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må med anledning af vissa länsmansboställens indragning höja anslaget till landsstaterna i länen med 1,075 kronor.

Vid bifall härtill kommer anslaget till landsstaterna i länen (däraf 150,000 kronor reservationsanslag) att höjas från 2,738,275 kronor till 2,739,350 kronor.

Postverket.

Ang. postverket. [2.]

3:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att Riksdagen måtte *dels* godkänna i statsrådsprotokollet intaget förslag till ändrad lydelse af § 3 i aflöningsreglementet för tjänstemän och betjante vid postverket den 6 juni 1902, att tillämpas från och med år 1908, *dels ock*, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet tillstyrkta ändringarna i postverkets stater, bestämma postverkets anslag, förslagsvis, till 18,200,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen, hvarigenom anslaget till postverket skulle ökas med 1,475,000 kronor.

Slutsummorna af de för år 1908 föreslagna staterna, jämförda med de för innevarande år af Kungl. Maj:t fastställda, äro enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet gifver vid handen, följande:

*) Hänvisar till punkt i den Kungl. propositionen.

	år 1907:	år 1908:
aflöningsstaten	kronor 8,229,600: —	kronor 9,286,850: —
öfvergångsstaten	» 12,600: —	» 12,600: —
pensionsstaten	» 142,330: —	» 159,980: —
omkostnadsstaten	» 7,965,000: —	» 8,329,000: —
oförutsedda utgifter	» 180,000: —	» 195,000: —
afkortningar och restitu- tioner m. m.	» 195,470: —	» 216,570: —
tillsammans	kronor 16,725,000: —	kronor 18,200,000: —

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredning inhämtas, att de föreslagna ändringarna i de särskilda staterna afse

Ökning.

Aflöningsstaten:

i anslaget till generalpoststyrelsen	kronor 32,100: —	
» » » kontrollörer	» 22,400: —	
» » » postexpeditörer	» 213,250: —	
» » » postbetjante	» 364,500: —	
» » » aflönande af post- stationsföreståndare	» 120,000: —	
» » » ålderstillägg	» 190,000: —	
» » » arfvoden till extra postbetjante och till hyresbidrag för en del postbetjante	» 140,000: —	kronor 1,082,250: —

Pensionsstaten:

genom af Kungl. Maj:t beviljade nya understöd och pensioner	kronor 22,900: —
---	------------------

Omkostnadsstaten:

i anslaget till expensutgifter	kronor 35,000: —
i anslaget till traktamenten för postbetjante	» 56,000: —
Transport	kronor 91,000: —, kronor 1,105,150: —

	Transport kronor	91,000: —, kronor 1,105,150: —	
i anslaget till postföringskostnad vid befordran å järnväg	»	160,000: —	
i anslaget till postföringskostnad vid befordran å landsväg och inom postanstalternas områden samt till landtbrefbäring	»	120,000: —	
i anslaget till postbefordran emellan fasta landet och Gottland	»	13,000: —	» 384,000: —

Oförutsedda utgifter:

skillnaden mellan 1907 års anslag 180,000 kronor (däraf 50,000 kronor för oförutsedda eller tillfälliga utgifter i allmänhet och 130,000 kronor för uppförande af nya posthus) samt det för år 1908 föreslagna anslaget 195,000 kronor (däraf 50,000 kronor för oförutsedda eller tillfälliga utgifter i allmänhet och 145,000 kronor för förvärfvande af vissa fastigheter i Laxå) .. kronor 15,000: —

Afkortningar och restitutioner m. m.:

höjning af anslaget med	kronor	21,100: —
Summa ökning kronor		1,525,250: —

Minskning.

Aflöningsstaten:

i anslaget till aflöning till extra biträden vid distriktsförvaltningarna och postanstalternas	kronor	25,000: —
--	--------	-----------

Pensionsstaten:

besparing med	kronor	5,250: —
---------------------	--------	----------

Omkostnadsstaten:

i anslaget till tillverkning af frankotecken	kronor	20,000: —
Summa minskning kronor		50,250: —

Om från summan af ökningen	kronor 1,525,250: —
drages summan af minskningen	» 50,250: —

erhålles det belopp af kronor 1,475,000: —

hvarmed enligt Kungl. Maj:ts förslag postverkets utgiftsstaten skulle komma att för år 1908 på det hela ökas.

Postmedlen, som i riksstaten för innevarande år uppförts med 17,800,000 kronor, hafva för år 1908 beräknats till 19,000,000 kronor. Då, på sätt ofvan angifvits, postverkets utgifter enligt staterna för år 1908 af Kungl. Maj:t beräknats till 18,200,000 kronor skulle alltså inkomsterna komma att öfverstiga utgifterna med 800,000 kronor.

De skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts här ofvan omförmälda framställningar, innefattas i departementschefens anförande till statsrådsprotokollet sid. 3—91.

Till utskottets behandling ha därjämte öfverlämnats tre särskilda motioner, väckta en inom Första Kammaren (n:o 16) af herr *E. D. Heüman*, däri föreslagits, att Riksdagen i staten för år 1908, i hvad den afsåge ordinarie postbetjäntes löner och tjänstgöringspenningar, måtte, med afslag å hvad Kungl. Maj:t därutinnan hemställt, bifalla generalpoststyrelsens i samma ärende gjorda framställning, samt två inom Andra Kammaren, nämligen

af herr *D. Persson* i Tällberg, som i motionen n:o 37 hemställt, att Riksdagen måtte, för beredande af kostnadsfri ledighet åt alla ordinarie postbetjante, höja det i poststaten förekommande anslaget till traktamenten för postbetjante från af Kungl. Maj:t föreslaget belopp 366,000 kronor med 14,000 kronor till 380,000 kronor; och

af herr *A. Thylander* m. fl. i motionen n:r 106, däri föreslagits, att Riksdagen måtte besluta,

att i staten för år 1908 skulle uppföras:

530 postbetjante af 1:a lönegraden, hvardera med lön	kr. 800: —		
tjänstgöringspenningar	» 550: —	1,350: —	715,500: —
430 postbetjante af 2:a lönegraden, med lön	kr. 800: —		
tjänstgöringspenningar	» 500: —	1,300: —	559,000: —
		Transport kr. 1,274,500: —	

		Transport kr. 1,274,500: —
450 postbetjante af 3:e lönegraden,		
med lön	kr. 800: —	
tjänstgöringspenningar	» 450: —	1,250: — 562,500: —
290 postbetjante af 4:e lönegraden,		
med lön	kr. 800: —	
tjänstgöringspenningar	» 300: —	1,100: — 319,000: —
		<hr/> Kronor 2,156,000: —

att anslaget till »ålderstillägg» för postbetjante skulle minskas med 36,730 kronor från af Kungl. Maj:ts äskade 362,730 till 326,000 kronor, hvarigenom således förslagsanslaget till ålderstillägg skulle utmyнна i en slutsumma af 801,400 kronor; samt

att i sammanhang härmed nödiga ändringar i vederbörande aflöningsreglemente skulle genomföras.

*Utskottets
yttrande.*

Emot Kungl. Maj:ts förslag om uppförande å generalpoststyrelsens stat af en sekreteraretjänst å revisionsbyrån och en notarietjänst å utrikes- och författningsbyrån (sid. 2—9) har utskottet, då af den i ärendet förebragta utredning synes framgå, att de ifrågasatta befattningarna, på grund af de under de senare åren starkt ökade göromålen å berörda byråer, äro af behovet påkallade, icke haft något att erinra.

Likaledes har utskottet ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag om inrättande af två nya ordinarie vaktmästarebefattningar hos generalpoststyrelsen.

Kungl. Maj:ts förslag om inrättande af 7 nya kontrollörstjänster (sid. 12—21) afser en ökning i antalet kontrollörer vid Stockholms postkontor med 2 och anställande af ytterligare en kontrollör vid en hvar af de fem postinspektionerna. Då göromålen och medelsomsättningen vid nämnda postkontor synas vara stadda i stark tillväxt, och då nödvändigheten synes bjuda att åtgärd vidtages för lättande af postinspektionernas alltjämt ökade arbetsbörda, har utskottet funnit förslaget böra af Riksdagen godkännas.

Förslaget om inrättande af 100 nya postexpeditörstjänster (sid. 21—24), hvaraf 35 skulle uppföras i en hvar af de två högsta lönegraderna och 15 i hvardera af de hufvudsakligen för kvinnor afsedda två lägsta lönegraderna, har utskottet, med hänsyn till den alltjämt i kraftig utveckling stadda posttrafiken, jämväl ansett sig böra tillstyrka.

Likaledes har utskottet velat förorda Kungl. Maj:ts förslag om ökning af antalet ordinarie betjante vid postverkets distrikt- och lokal-förvaltningar med 100 (sid. 32—35), af hvilka 70 skulle tillhöra första lönegraden och 30 tredje lönegraden.

Mot Kungl. Maj:ts förslag, att anslaget till arfvoden åt ordinarie postbetjante för tjänstgöring såsom förmän m. m. bibehålles vid det för år 1907 fastställda belopp, 150,000 kronor (sid. 69 och 70), har utskottet icke haft något att erinra; och har utskottet tillika velat framhålla, att utskottet delar departementschefens till statsrådsprotokollet uttalade åsikt därom, att, då ett så stort antal som omkring en fjärdedel af den ordinarie personalen redan befordrats till förste postbetjante och på sådan grund åtnjuter extra tilläggsarfvode växlande mellan 180 och 240 kronor, en viss försiktighet synes för framtiden böra iakttagas i fråga om ökandet af nämnda antal, en försiktighet, som emellertid icke, enligt utskottets förmenande, lärer böra tillämpas i vidare mån än som är förenligt med behörigt iakttagande af det synnerligen beaktansvärda ändamål, för hvars tillgodoseende ifrågavarande anslag är afsedt, eller postbetjantes förordnande att utföra göromål af en mera ansvarsfull art än som i regel falla inom deras arbetsområde.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag angående pensionsrätt åt kvinnliga posttjänstemän, ordinarie postbetjantes aflöningsförhållanden, höjning af anslaget till ålderstillägg och höjning af anslaget till arfvoden åt extra postbetjante och till hushyresbidrag för en del betjante samt herrar Heumans och Thylanders m. fl:s ofvanberörda motioner kommer utskottet att framdeles afgifva yttrande.

Mot hvad Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om öfriga under aflöningsstaten uppförda anslag eller beträffande öfvergångsstaten och pensionsstaten har utskottet icke funnit anledning till någon erinran.

Öfver Kungl. Maj:ts förslag angående höjning af det under omkostnadsstaten uppförda anslaget till traktamenten för postbetjante äfvensom herr D. Perssons ofvan omnämnda motion kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande.

Öfriga af Kungl. Maj:t under omkostnadsstaten upptagna anslag anser sig utskottet böra förorda.

Under rubriken oförutsedda utgifter har Kungl. Maj:t, utöfver det i 1907 års stat för oförutsedda eller tillfälliga utgifter i allmänhet beräknade beloppet 50,000 kronor, äskat 145,000 kronor (sid. 85—90) för inköp för postverkets räkning af tvenne fastigheter i Laxå, bestående af tomter med därå uppförda byggnader af sten, inrymmande den ena lokal för postkontoret och boställsvåning för postmästaren och den

andra 33 rum för den i Laxå öfverliggande personalen vid järnvägs-posten. Då postverket allt framgent lär komma att vara i behof af ifrågavarande lokaler, som för närvarande förhyras af ett i Laxå bildadt tomtbolag, och då, på sätt generalpoststyrelsen framhållit, inköpet icke torde böra uppskjutas intill tiden för hyresaftalets utgång, har utskottet, som icke har något att erinra mot det föreslagna inköpspriset, ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts föreliggande förslag.

Emot den föreslagna höjningen af anslaget till afkortningar och restitutioner m. m. har utskottet icke haft något att erinra.

Öfver Kungl. Maj:ts framställning i fråga om ändrad lydelse af § 3 i aflöningsreglementet för tjänstemän och betjante vid postverket den 6 juni 1902 kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt får utskottet hemställa,

att Riksdagen må,

a) med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1907 föreslagna ändringar i generalpoststyrelsens aflöningsstat för år 1908 bestämma denna stat till 332,900 kronor;

b) i enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning å staten för distrikts- och lokalförvaltningarna för år 1908 uppföra ytterligare 7 kontrollörstjänster, 100 postexpeditörstjänster och 100 postbetjante;

c) på sätt Kungl. Maj:t föreslagit bestämma nedannämnda, under aflöningsstaten upptagna anslag för år 1908 till följande belopp:

förslagsanslaget till aflönande af poststationsföreståndare 1,450,000 kronor;

förslagsanslaget till aflönande af extra tjänstemannabiträden vid distriktsförvaltningarna och postanstalterna 810,000 kronor;

förslagsanslaget till arfvoden åt ordinarie postbetjante för tjänstgöring såsom förmän m. m. 150,000 kronor;

anslaget till gratifikation m. m. åt tjänstemän och betjante 20,000 kronor;

d) bestämma anslagen under omkostnadsstaten för år 1908, med undantag af anslaget till traktamenten för postbetjante, till 7,963,000 kronor, samt

e) med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet föreslagna ändringar i postverkets nedan nämnda stater, för år 1908 beräkna dessa stater till följande belopp:

Öfvergångsstaten	12,600 kr.
Pensionsstaten	159,980 »
Oförutsedda utgifter	195,000 »
Afkortningar och restitutioner m. m.	216,570 »;

dock att i anslaget till afkortningar och restitutioner må göras den jämkning som till jämnande af slutsumman för postverkets stater kan vara erforderlig.

På sätt utskottet här ofvan omförmält, kommer utskottet att be-
träffande dels Kungl. Maj:ts förslag angående pensionsrätt åt kvinnliga
posttjänstemän, ordinarie postbetjäntes aflöningsförhållanden, höjning af
anslaget till ålderstillägg, höjning af anslaget till arfvoden åt extra
postbetjänte och till hushyresbidrag för en del betjänte samt höjning
af anslaget till traktamenten för postbetjänte äfvensom angående ändrad
lydelse af § 3 i aflöningsreglementet för tjänstemän och betjänte vid
postverket den 6 juni 1902, dels ock herrar Heümans, Thylanders m.
fl. samt D. Perssons ofvanberörda motioner, att framdeles under riksdagen
afgifva utlåtande och därvid äfven meddela yttrande angående fram-
ställningen om nu tillstyrkta anslags utgående direkt ur postmedlen;
hvilket utskottet skolat här

anteckna.

Telegrafverket.

4:o) Under punkt 3 af förevarande hufvudtitel har Kungl. Maj:t för statsregleringens uppgörande upptagit det för telegrafverket erforderliga anslaget för år 1908 till ett förslagsvis beräknadt belopp af 9,980,000 kronor, att utgå direkt af telegrafmedlen, hvarigenom anslaget till telegrafverket skulle ökas med 1,280,000 kronor.

Till ofvanberörda statsrådsprotokoll har i detta ärende departementschefen, med förmälan, att ett af tillkallade sakkunnige utarbetadt förslag till förändrad organisation af telegrafstyrelsen m. m., enligt hvad

departementschefen inhämtat, under den närmaste framtiden komme att aflämnas, uttalat, att då det torde böra tagas under öfvervägande, huruvida icke sistberörda förslag skulle läggas till grund för en framställning till innevarande års Riksdag, hade departementschefen ej ansett lämpligt att nu ägna af telegrafstyrelsen afgifvet förslag till stater för telegrafverket för år 1908 någon närmare pröfning.

För statsregleringens uppgörande vore det emellertid erforderligt att redan då förslagsvis bestämma telegrafverkets anslag för 1908; och då, enligt hvad till departementschefen meddelats, de sakkunniges förslag till stater upptoge samma slutsumma som telegrafstyrelsens, hemställde departementschefen om upptagande i statsverkspropositionen af ofvanberörda, förslagsvis beräknade belopp 9,980,000 kronor.

Hvad sålunda i detta ärende förekommit har utskottet skolat härigenom för Riksdagen

anmäla.

Hospitals underhåll.

Ang. reglering
af löne-
staterna vid
statens
hospital och
asyler.
[4.]

5:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 4 föreslagit, att Riksdagen måtte

dels i fråga om kontanta aflöningsförmåner för öfverläkare och vissa andra tjänstemän vid statens hospital och asyler godkänna det i statsrådsprotokollet intagna förslag till lönestat;

dels medgifva de i staten upptagna tjänstemän följande naturaförmåner:

öfverläkare, hospitalsläkare, asylläkare och sysslomän boställsvåning med bränsle samt elektrisk belysning, där sådan anordnats, dock att läkaren och sysslomannen vid Visby hospital icke skulle äga rätt till några naturaförmåner;

biträdande läkare och underläkare bostad med möbler och sängkläder, bränsle, lyse och tvätt samt första klassens kost eller, där sådan ej finnes, allmänna klassens kost och 200 kronor såsom kostförbättringspenningar;

dels besluta:

att biträdande läkare, åt hvilken familjebostad inom hospitals eller asyls område upplåtits, därtill skulle erhålla bränsle samt elektrisk belysning, där sådan anordnats, men afstå från eljest medgifna möbler, sängkläder och tvätt;

att hospitalsläkare och biträdande läkare, som medgäfvos att bo utom anstaltens område, icke skulle erhålla några naturaförmåner, men, om de vore medicine licentiater, i kontant ersättning därför äga att uppbära 800 kronor för år;

dels såväl beträffande öfverläkare som i fråga om asylläkare, hospitalsläkare, biträdande läkare och underläkare stadga de villkor och förbehåll, som föreslagits för åtnjutande af ifrågavarande aflöningsförmåner;

dels medgifva, att läkare och syssloman finge, därest vederbörande hospitalsdirektion funne sådant kunna utan hinder för göromålens behöriga gång äga rum, årligen åtnjuta semester, öfverläkare, hospitalsläkare och asylläkare under sex veckor samt biträdande läkare, underläkare och syssloman under en månad;

dels medgifva, att arfvoden till vikarier under semester för hospitalsläkare, biträdande läkare och underläkare finge utgå med 200 kronor för månad jämte resekostnadsersättning för vikarien enligt gällande rese-reglemente;

dels medgifva, att det belopp af högst 24,200 kronor, som af Riksdagen beviljats till arfvoden åt tjänstemän, hvilka ej vore i hospitalens och asylernas lönestater upptagna, höjdes med 8,300 kronor till högst 32,500 kronor, på det att arfvoden till ifrågavarande tjänstemän måtte kunna utgå med de belopp, som angäfvos i statsrådsprotokollet, med rätt för samtliga amanuenser och bokhållare till bostad med möbler och sängkläder, lyse, bränsle, tvätt och första klassens kost eller, där sådan ej finnes, allmänna klassens kost och 200 kronor såsom kostförbättringspenningar samt för bokhållare till en första arfvodesförhöjning efter fem års och en andra arfvodesförhöjning efter ytterligare fem års väl vitsordad tjänstgöring;

dels ock medgifva, att hvad som erfordrades för beredande af ifrågavarande aflöningsförmåner skulle utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll, utom hvad anginge ålderstilläggen till hospitalsläkare och asylläkare, hvilka borde påföras sjätte hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstilläg.

I afseende å de skäl, på hvilka Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag grundats, får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 98—129.

Beträffande de af Kungl. Maj:t föreslagna löneförhöjningarne för öfverläkaren vid Kristinehamns hospital från 6,000 kronor till 7,300 kronor samt för sysslomannen vid samma hospital från 2,800 kronor till 3,500 kronor finner utskottet desamma vara af hospitalets utvidg-

*Utskottets
yttrande.*

ning och däraf föranledda ökade göromål för ifrågavarande tjänstemän af behovet påkallade och har således icke något att däremot erinra.

Vidkommande härefter Kungl. Maj:ts förslag om inrättandet af en ny hospitalsläkaretjänst och förändring af fem biträdande läkaretjänster till hospitalsläkaretjänster har utskottet funnit de ifrågasatta nya tjänsterna, på sätt departementschefen framhållit, vara att förorda såsom öfvergångsplatser, där innehafvarens lämplighet för den viktiga öfverläkarebefattningen komme att ytterligare pröfvas. Härtill kommer, att genom inrättandet af dessa tjänster befordringsutsiktterna för de underordnade läkarne vid hospitalen skulle i väsentlig grad ökas och därigenom en viktig anledning till den nu rådande svårigheten eller omöjligheten att hålla den underordnade läkarepersonalen vid hospitalen fulltalig, hvilken svårighet, enligt hvad af den förebragta utredningen framgår och hvad utskottet i öfrigt inhämtat, allvarligt hotar att äfventyra hospitalsvårdens behöriga handhafvande, komme att undanröjas; hvadan utskottet anser sig äfven i denna del böra biträda Kungl. Maj:ts förslag.

Likaledes har utskottet funnit en löneförbättring för de underordnade läkarne och vissa i nu gällande lönestater för hospitalen ej upptagna tjänstemän af behovet påkallad, och då utskottet jämväl funnit de i de föreslagna staterna upptagna aflöningsbeloppen lämpligt afvägda, har utskottet icke haft något att mot framställningen i denna del erinra.

Ej heller har utskottet funnit anledning till erinran mot hvad Kungl. Maj:t i öfrigt föreslagit beträffande de ifrågavarande tjänstemän tillkommande naturaförmåner, deras rätt till semester, vikariatsarfvoden under semester, villkoren för åtnjutande af de föreslagna löneförmånerna samt i afseende å de anslag, från hvilka de för beredande af dessa löneförmåner erforderliga medel skulle utgå.

På grund af hvad sålunda anförts och under erinran om departementschefens till statsrådsprotokollet gjorda uttalande därom, att frågan om rätt till pension och om skyldighet att vid viss ålder från tjänst afgå icke borde i detta sammanhang behandlas, då dessa frågor afhandlades i det förslag till lag angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension, som skulle föreläggas innevarande Riksdag, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må:

a) i fråga om kontanta aflöningsförmåner för öfverläkare och vissa andra tjänstemän vid nedan nämnda hospital och asyler godkänna följande lönestat:

	Lön.		Tjänstgöringspenningar.		Arfvoде.		Summa.
Stockholms hospital:							
1 öfverläkare	2,666	67	1,333	33	—	—	4,000
1 biträdande läkare	2,333	33	1,166	67	—	—	3,500
1 syssloman	2,133	33	1,066	67	—	—	3,200
Uppsala hospital och asyl:							
1 öfverläkare	4,000	—	2,000	—	1) 500	—	6,500
1 hospitalsläkare	3,333	33	1,666	67	—	—	5,000
1 asylläkare	3,333	33	1,666	67	—	—	5,000
1 biträdande läkare	2,333	33	1,166	67	—	—	3,500
1 biträdande läkare	2,333	33	1,166	67	—	—	3,500
1 underläkare.....	1,666	67	833	33	—	—	2,500
1 underläkare.....	1,666	67	833	33	—	—	2,500
1 syssloman	2,800	—	1,400	—	—	—	4,200
Nyköpings hospital:							
1 öfverläkare	3,333	33	1,666	67	—	—	5,000
1 biträdande läkare	2,333	33	1,166	67	—	—	3,500
1 syssloman	1,533	33	766	67	—	—	2,300
Vadstena hospital och asyl:							
1 öfverläkare	4,866	67	2,433	33	—	—	7,300
1 hospitalsläkare	3,333	33	1,666	67	—	—	5,000
1 biträdande läkare	2,333	33	1,166	67	—	—	3,500
1 syssloman	2,466	67	1,233	33	—	—	3,700
Växjö hospital:							
1 öfverläkare	4,333	33	2,166	67	500 ²	—	7,000
1 asylläkare vid afd. för kriminalpatienter	3,333	33	1,666	67	—	—	5,000
1 biträdande läkare	2,333	33	1,166	67	—	—	3,500
1 underläkare.....	1,666	67	833	33	—	—	2,500
1 syssloman	2,133	33	1,066	67	—	—	3,200
Visby hospital:							
1 läkare	3,000	—	1,500	—	—	—	4,500
1 syssloman	1,200	—	600	—	—	—	1,800
Transport	66,799	97	33,400	03	1,000	—	101,200

¹ Såsom öfverläkare vid asylen.² För tillsyn af Korsberga-kolonien.

	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arfvode.	Summa.
Transport	66,799 97	33,400 03	1,000 —	101,200 —
Lunds hospital och asyl:				
1 öfverläkare	4,333 33	2,166 67	1,200 ¹ —	7,700 —
1 hospitalsläkare ..	3,333 33	1,666 67	— —	5,000 —
1 asylläkare	3,333 33	1,666 67	— —	5,000 —
1 biträdande läkare	2,333 33	1,166 67	— —	3,500 —
1 underläkare	1,666 67	833 33	— —	2,500 —
1 underläkare	1,666 67	833 33	— —	2,500 —
1 syssloman ..	2,800 —	1,400 —	— —	4,200 —
Göteborgs hospital:				
1 öfverläkare	4,000 —	2,000 —	— —	6,000 —
1 biträdande läkare	2,333 33	1,166 67	— —	3,500 —
1 syssloman	1,866 67	933 33	— —	2,800 —
Vänersborgs hospital o. asyl:				
1 öfverläkare	5,000 —	2,500 —	— —	7,500 —
1 hospitalsläkare	3,333 33	1,666 67	— —	5,000 —
1 biträdande läkare	2,333 33	1,166 67	— —	3,500 —
1 underläkare	1,666 67	833 33	— —	2,500 —
1 underläkare	1,666 67	833 33	— —	2,500 —
1 syssloman ..	2,800 —	1,400 —	— —	4,200 —
Kristinehamns hospital:				
1 öfverläkare	4,866 67	2,433 33	— —	7,300 —
1 hospitalsläkare	3,333 33	1,666 67	— —	5,000 —
1 biträdande läkare	2,333 33	1,166 67	— —	3,500 —
1 underläkare	1,666 67	833 33	— —	2,500 —
1 underläkare	1,666 67	833 33	— —	2,500 —
1 syssloman ..	2,466 67	1,233 33	— —	3,700 —
Härnösands hospital:				
1 öfverläkare	4,000 —	2,000 —	— —	6,000 —
1 biträdande läkare	2,333 33	1,166 67	— —	3,500 —
1 syssloman ..	1,866 67	933 33	— —	2,800 —
Transport	135,799 97	67,900 03	2,200 —	205,900 —

¹ Säsom öfverläkare vid asylen.

	Lön.	Tjänstgöringspennin- gar.	Arfvode.	Summa.
Transport	135,799 97	67,900 03	2,200 —	205,900 —
Piteå hospital och asyl:				
1 öfverläkare	4,000 —	2,000 —	— —	6,000 —
1 hospitalsläkare	3,333 33	1,666 67	— —	5,000 —
1 syssloman	2,133 33	1,066 67	— —	3,200 —
Summa	145,266 63	72,633 37	2,200 —	220,100 —

Anm. I. För hospitalsläkare och asylläkare kan aflöningen efter 5 år höjas med 500 kronor, däraf två tredjedelar utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar, under villkor att befattningens innehafvare mer än fyra år af denna tid med goda vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, samt under iakttagande att den högre aflöningen ej får tillrädas förrän vid början af kalenderåret nast efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnädd; börande löntagaren därvid tillgodoräknas den tjänstgöringstid såsom asylläkare, hvilken infallit före dessa bestämmelsers trädande i tillämpning.

Anm. II. Är biträdande läkare medicine kandidat, utgår den kontanta aflöningen med endast 2,500 kronor, däraf två tredjedelar såsom lön och en tredjedel såsom tjänstgöringspenningar.

Anm. III. Underläkare, som är medicine licentiat, äger att utöfver i staten bestämda 2,500 kronor uppbära 500 kronor för år, att utgå två tredjedelar såsom lön och en tredjedel såsom tjänstgöringspenningar.

b) medgifva de i staten upptagna tjänstemän följande naturaförmåner:

öfverläkare, hospitalsläkare, asylläkare och sysslomän boställsvåning med bränsle samt elektrisk belysning, där sådan anordnats, dock att läkaren och sysslomannen vid Visby hospital icke äga rätt till några naturaförmåner;

biträdande läkare och underläkare bostad med möbler och sängkläder, bränsle, lyse och tvätt samt första klassens kost eller, där sådan ej finnes, allmänna klassens kost och 200 kronor såsom kostförbättringspenningar;

c) besluta:

att biträdande läkare, åt hvilken familjebostad inom hospitals eller asyls område upplåtits, därtill skall erhålla bränsle samt elektrisk belysning, där sådan anordnats, men afstå från eljest medgifna möbler, sängkläder och tvätt;

att hospitalsläkare och biträdande läkare, som medgifvas att bo utom anstaltens område, icke erhålla några naturaförmåner, men, om de äro medicine licentiatier, i kontant ersättning därför äga att uppbära 800 kronor för år;

d) såsom villkor och förbehåll för åtnjutande af ifrågavarande aflöningsförmåner stadga:

att *öfverläkare* icke må utom hospital och asyl samt läkaren vid Visby hospital icke utom Visby stad utöfva enskild praktik mot betalning med undantag af hvad som rör sinnessjukdomar;

samt, i fråga om *asylläkare, hospitalsläkare, biträdande läkare och underläkare,*

att sådan tjänsteman skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som kan varda honom i behörig ordning ålagd;

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstbefattning af hvad slag som helst, med mindre den, vid pröfning i föreskrifven ordning, befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid anstalten;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen:

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag eller i behörig ordning afstänges från tjänstgöring eller eljest är lagligen förhindrad att sköta befattningen, kan förpliktas att, utöfver tjänstgöringspenningar, afstå så

mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att aflöning ej må utgå för tid, hvarunder befattningens innehafvare afhållit sig från tjänstgöring utan att hafva i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunna styrka giltigt förfall;

att, därest befattningens innehafvare varder afstängd från tjänstgöring eller i häkte tagen, den del af hans aflöning, som icke pröfvas böra användas till befattningens uppehållande, skall under tiden innehållas, såvida ej pröfvas skäligt låta honom uppbära något däraf;

att, därest emellertid tjänsteman i följd af kroppsskada, ådragen under tjänstutöfning, blifvit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, aflöningen å stat må, såsom undantag från hvad ofvan är stadgadt, kunna, efter medicinalstyrelsens bepröfvande, till honom utgå oakkortad under högst sex månader; ankommande på pröfning af Kungl. Maj:t, till huru stor del aflöning kan böra till den skadade utgå efter omförmälda tid af sex månader; samt

att vid förfall, eller när det erfordras för beredande af semester, läkare af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid anstalten, densamma, mot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar i stället för egna tjänstgöringspenningar, men i senare fallet utan särskild ersättning, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett och samma kalenderår;

e) medgifva, att läkare och syssloman må, därest vederbörande hospitalsdirektion finner sådant kunna utan hinder för göromålens behöriga gång äga rum, årligen åtnjuta semester, öfverläkare, hospitalsläkare och asylläkare under sex veckor samt biträdande läkare, underläkare och syssloman under en månad;

f) medgifva, att arfvoden till vikarier under semester för hospitalsläkare, biträdande läkare och underläkare må utgå med 200 kronor för månad jämte resekost-

nadsersättning för vikarien enligt gällande resereglemente;

g) medgifva, att det belopp af högst 24,200 kronor, som af Riksdagen beviljats till arfvoden åt tjänstemän, hvilka ej äro i hospitalens och asylernas lönestater upptagna, höjes med 8,300 kronor till högst 32,500 kronor, på det att arfvoden till ifrågavarande tjänstemän må kunna utgå med följande belopp:

Stockholms hospital:

Amanuensen	kronor	2,000: —
Predikanten	»	800: —
Sekreteraren	»	800: —

Uppsala hospital och asyl:

Predikanten	»	1,400: —
Sekreteraren	»	1,200: —
Två bokhållare, hvardera 600 kr.	»	1,200: —

Nyköpings hospital:

Predikanten	»	500: —
Sekreteraren	»	500: —

Vadstena hospital och asyl:

Predikanten	»	1,800: —
Sekreteraren	»	1,000: —
Två bokhållare, hvardera 600 kr.	»	1,200: —

Visby hospital:

Predikanten	»	300: —
Sekreteraren	»	200: —

Växjö hospital:

Predikanten	»	800: —
Sekreteraren	»	500: —
Bokhållaren	»	600: —

Lunds hospital och asyl:

Amanuensen	kronor	2,000: —
Predikanten	»	1,400: —
Sekreteraren	»	1,200: —
Två bokhållare, hvardera 600 kr....	»	1,200: —

Göteborgs hospital:

Predikanten	»	800: —
Sekreteraren	»	600: —

Vänersborgs hospital och asyl:

Predikanten	»	1,400: —
Sekreteraren	»	1,200: —
Två bokhållare, hvardera 600 kr.	»	1,200: —

Kristinehamns hospital:

Predikanten	»	1,400: —
Sekreteraren	»	1,000: —
Två bokhållare, hvardera 600 kr....	»	1,200: —

Härnösands hospital:

Predikanten	»	800: —
Sekreteraren	»	500: —

Piteå hospital och asyl:

Predikanten	»	800: —
Sekreteraren	»	500: —

Summa kronor 32,000: —

med rätt för samtliga amanuenser och bokhållare till bostad med möbler och sängkläder, lyse, bränsle, tvätt och första klassens kost eller, där sådan ej finnes, allmänna klassens kost och 200 kronor såsom kostförbättringspenningar samt för bokhållare till en första arfvodesförhöjning efter fem års och en andra arfvodesförhöjning efter ytterligare fem års väl vitsordad tjänstgöring; samt

h) medgifva, att hvad som erfordras för beredande af ifrågavarande aflöningsförmåner skall utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll, utom hvad

angår ålderstilläggen till hospitalsläkare och asyl-läkare, hvilka skola påföras sjätte hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg.

Ang. höjning af anslaget till hospitals underhåll.

6:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att höja förslagsanslaget »hospitals underhåll» med 225,000 kronor eller från 2,175,000 kronor till 2,400,000 kronor.

[5.]

Beträffande den till stöd för detta förslag föreliggande utredning tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 135—137.

Utskottet, som funnit behovet af den äskade anslagshöjningen af hvad i statsrådsprotokollet därom anförts ådagalagdt, hemställer,

att Riksdagen må höja förslagsanslaget »hospitals underhåll» med 225,000 kronor eller från 2,175,000 kronor till 2,400,000 kronor.

Statsmedicinsk anstalt.

Ang. inrättande af en statsmedicinsk anstalt.

7:o) Kungl. Maj:t har under punkten 6 föreslagit Riksdagen medgifva, att med ingången af år 1909 finge, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet angifven plan, inrättas en statsmedicinsk anstalt, under villkor att det å medicinalstyrelsens stat upptagna anslag till aflöning åt en rättskemist indrages, samt att reservationsanslaget till vaccinationens befrämjande nedsättes till 7,700 kronor.

[6.]

De skäl, som ligga till grund för denna framställning, innefattas i departementschefens anförande till statsrådsprotokollet sid. 137—196.

Utskottets yttrande.

En anstalt af nu ifrågavarande art, där på sätt den i statsrådssprotokollet omförmälda kommittén yttrar, vetenskapens moderna hjälpmedel kunna komma till sin fulla användning i allmänna hälso- och sjukvårdens tjänst och där således de vetenskapliga resultaten kunna bringas i tillämpning, för motverkande och häfvande af sjukdomar hos människor och djur, är utan tvifvel af den största betydelse för landet, och uppenbart torde vara att behovet af en dylik anstalt under den medicinska vetenskapens nuvarande raska framåtskridande gör sig för hvarje år alltmera kännbart. Emellertid har hos utskottet uppstått tvekan, huruvida det af Kungl. Maj:t framlagda förslaget är af beskaffenhet att redan nu böra i hela sin omfattning genomföras. Det har nämligen

icke kunnat undgå att väcka utskottets uppmärksamhet, att såväl kommittén som de i ärendet hörda myndigheterna varit af synnerligen skiljaktiga meningar i afseende å ej mindre anstaltens omfattning och anordning än äfven den ställning inom administrationen, som bör tillkomma densamma. I först nämnda afseenden har utskottet i främsta rummet fäst sin uppmärksamhet vid de från början delade åsikterna angående behöfligheten af en särskild veterinär-bakteriologisk afdelning samt ifråga om förbindande af ett farmaceutiskt laboratorium med det föreslagna hygieniska; och beträffande anstaltens administrativa ställning har, såsom framgår af statsrådsprotokollet, af fakulteterna i Uppsala och Lund förfäktats den meningen att anstalten borde lyda direkt under Kungl. Maj:t och icke såsom nu föreslagits under medicinalstyrelsen. En annan fråga, som äfven är ägnad att väcka tvifvel om det framlagda förslaget ändamålsenlighet, är, huruvida lokaler, som lämpligen kunna inrymma en anstalt af den omfattning, som den nu föreslagna, finnas att för skälig kostnad tillgå.

Trots dessa betänkligheter och om än utskottet icke anser sig kunna biträda Kungl. Maj:ts framställning i hela dess omfattning, har emellertid utskottet funnit af hvad i ärendet förekommit uppenbarligen framgå, att behovet af åtminstone två af de i förslaget afsedda afdelningarne, nämligen den medicinsk-bakteriologiska och den rättsmedicinska, eller, såsom Kungl. Maj:t finner den böra benämnas, den rättskemiska, är så trängande, att dess tillgodoseende icke längre bör uppskjutas. Hvad beträffar den sistnämnda afdelningen, torde det vara för hvar och en uppenbart att de rättskemiska undersökningarne, hvilka i stort antal förekomma och ofta bestå i besvarande af frågor, på hvilka människors ära, frihet och lif kunna bero, äro af den vikt och betydelse, att allt måste göras för att afhjälpa de svårigheter, hvarunder dessa undersökningar för närvarande måste bedrivas. I sistnämnda afseende förekommer nämligen bland annat, att den nuvarande rättskemisten, som själf måste anskaffa lokal för sitt laboratorium, för närvarande, enligt hvad utskottet inhämtat, efter på enskild väg träffad öfverenskommelse fått tillstånd att disponera ett laboratorium inom karolinska medico-kirurgiska institutet, men att detta tillstånd med all sannolikhet kommer att upphöra den 1 nästkommande september, då lokalen behöfves för institutets egen räkning. Till följd häraf kommer rättskemisten att vid sistnämnda tidpunkt vara försatt i den för honom själf och för ett tillfredsställande bedrivande af hans maktpåliggande arbete synnerligen ogynsamma ställningen att på enskild väg behöfva anskaffa lokal för sitt laboratorium, ett förhållande så mycket mer otill-

fredsställande som det lärer vara uppenbart, att en för laboratorium från början ej afsedd lokal icke kan utan afsevärda förändringar och kostnader göras ens någorlunda lämplig för berörda ändamål. Då således detta missförhållande måste inom den närmaste framtiden provisoriskt afhjälpas, finner utskottet härutinnan en anledning, förutom öfriga i statsrådsprotokollet anförda, att tillstyrka, att den rättskemiska afdelningen af den föreslagna anstalten så snart som möjligt upprättas.

Det andra laboratoriet, som redan nu enligt utskottets mening borde anordnas, är det medicinskt-bakteriologiska. Betydelsen af att äga ett dylikt laboratorium torde ligga i öppen dag; här må endast erinras om vikten af att städse kunna hastigt diagnosticera ett misstänkt sjukdomsfall och därigenom vidtaga erforderliga åtgärder för förhindrande af epidemiers spridning. Inrättandet af ett laboratorium för dylika ändamål har äfven af medicinalstyrelsen ansetts så trängande, att styrelsen, såsom af statsrådsprotokollet framgår, ansett sig böra, i afvaktan på lösningen af frågan om inrättandet af en statsmedicinsk anstalt, hemställa om vidtagande af vissa provisoriska åtgärder för tillgodoseende af detta behof. I likhet med departementschefen har utskottet emellertid ansett sig icke böra tillråda vidtagandet af dylika åtgärder, då genom dessa, hvilka skulle draga en årlig kostnad af öfver 11,000 kronor förutom utgifterna för utrustning, i allt fall icke skulle erhållas en tillfredsställande lösning af förevarande fråga.

Vidkommande härefter den föreslagna veterinär-bakteriologiska afdelningen vill utskottet till en början erinra därom, att, då 1906 års Riksdag beviljade medel för uppförande af nya byggnader för veterinärinstitutet, den föreslagna paviljongen för patologisk anatomi, bakteriologi m. m. i trots af medicinalstyrelsens uttalade åsikt, att densamma vore öfverflödigt rymligt tilltagen, likväl, med särskildt afseende fästadt på de bakteriologiska undersökningarnas vikt och verksamhetsområdets för dessa undersökningar alltjämnt fortgående utvidgning, bibehölls vid sitt från början beräknade utrymme. Vid sådant förhållande och då därtill kommer att betänkligheter lära kunna yppa sig mot att från undervisningen vid veterinärinstitutet undandraga det undersökningsmaterial, som nu från landets skilda delar till institutet inkommer, men som enligt förslaget är afsedt att ingå till den veterinärbakteriologiska afdelningen, har utskottet ansett att det för denna afdelning afsedda arbete, däribland äfven den viktiga tillverkningen af tuberkulin och sera, bör kunna på ett tillfredsställande sätt utföras vid veterinärinstitutet. Äfven om det skulle visa sig att med en sådan anordning institutets lärarepersonal icke mäktar bestrida alla de med den veteri-

när-bakteriologiska afdelningen förenade göromål och till följd häraf en eller annan för laboratoriet särskild afsedd tjänsteman skulle behöfva anställas, torde i allt fall kostnaden härför blifva obetydlig i jämförelse med den, som skulle betingas af inrättandet af en särskild veterinär-bakteriologisk afdelning.

Beträffande den tekniskt-hygieniska afdelningen har utskottet icke kunnat finna, att de till stöd för denna afdelnings inrättande i statsrådsprotokollet anförda skäl gifva vid handen att behofvet af en sådan afdelning kan anses synnerligen trängande. Det vill nämligen synas utskottet som om genom uteslutande, på sätt skett, af de farmaceutiska laborationerna ur programmet för afdelningen en af de väsentligare grunderna för dess inrättande bortfallit. Innan ännu någon erfarenhet vunnits i afseende å den föreslagna anstaltens verksamhet, torde därför med inrättandet af denna afdelning kunna anstå, och detta så mycket hellre som utskottet vid betraktande af de mångfaldiga, vidt skilda frågor, som uppgifvits skola handläggas af afdelningen, och af hvilka åtskilliga synas vara af den teoretiskt vetenskapliga natur att de icke böra behandlas af en sådan institution, med hufvudsakligen praktiskt ändamål som den förevarande icke kunnat undgå att finna en begränsning af laboratoriets verksamhetsområde önskvärd.

Slutligen har utskottet i detta sammanhang velat ifrågasätta, huruvida icke genom upprättande, på sätt utskottet föreslagit, af en statsmedicinsk anstalt medicinalstyrelsens arbetsbörda kommer att lättas i sådan grad, att en minskning i styrelsens arbetskrafter skulle kunna äga rum.

Kostnaderna för anstalten har af medicinalstyrelsen beräknats till 59,162 kronor för dess första uppsättning och 72,925 kronor för dess årliga underhåll. Till bestridande af förstnämnda belopp skulle, enligt hvad departementschefen uttalat, kunna användas dels värdet af redan befintlig materiel 6,000 kronor dels ock 35,000 kronor af den till 47,288 kronor 88 öre uppgående reservationen å anslaget till vaccinationens befrämjande, hvadan den summa som ytterligare skulle erfordras utgjorde 18,162 kronor, hvartill komme det belopp, som ätginge till hyra för tiden 1 oktober 1908 till årets slut, förslagsvis beräknadt till 3,200 kronor. Hela det belopp, som sålunda å extra stat för år 1908 behöfde beviljas, uppginge alltså till 21,362 kronor.

För utrönande af kostnaderna för en anstalt med endast de två här ofvan af utskottet tillstyrka afdelningarna har utskottet från medicinalstyrelsen införskaffat uppgifter, som innefattas i en utskottet tillhandakommen promemoria med två bilagor, i nedan intagna delar så lydande:

»För beräkningen af inredningskostnaderna, hyror m. m. är det nödvändigt att erinra om de behöfliga *rummens* antal. Dessa beräknades (1902) till 26 utom 4 kök. Däraf afsågos för

laboratoriet för medicinskt-bakteriologiska arbeten	8 rum 0 kök
» » veterinär-bakteriologiska arbeten.....	3 » 0 »
» » tekniskt-hygieniska arbeten	3 » 0 »
» » rättsmedicinska undersökningar	5 » 0 »
bostäder åt assistenter	3 » 0 »
» » 4 vaktmästare	4 » 4 »
	Summa 26 rum 4 kök

För de uteslutna tvenne laboratorierna afgå

af 19 laboratorierum	6 rum 0 kök
» 7 bostadsrum och 4 kök	4 » 2 »

Inredningen af 19 laboratorierum hafva förut beräknats kosta 15,159 kronor. På de sex afgående komma 4,787 kronor, hvadan för de återstående 13 bör beräknas *10,372 kronor*.

Inventarier, apparater m. m. har förut beräknats komma att kosta 44,003 kronor. Uti denna summa ingingo:

för det veterinär-bakteriologiska laboratoriet	4,000 kr.
» » tekniskt-hygieniska	7,043 »
till möbler i rummen för assistenterna på dessa afdelningar	1,200 »
	Summa 12,243 kr.

Om denna summa drages från den förstnämnda 44,003 kronor, så återstå *31,760 kronor* såsom erforderliga för de återstående laboratorierna.

Sammanläggas de här understrukna posterna, så blir summan för anstaltens *första uppsättning* 42,132 kronor, hvilken summa med allenast 1,132 kronor öfverstiger tillgängliga medel och värdet af befintlig materiel.

Vidkommande därefter årskostnaden, så bör *hyran*, som för 26 rum och 4 kök = 30 eldstadslägenheter beräknats till 11,250 kronor, för återstående 16 rum och 2 kök = 18 lägenheter, om alla lägenheterna antagas kosta lika mycket, blifva 6,750 kronor, hvilket belopp dock försiktigtvis bör höjas till *7,000 kronor*. För stallrum och bostäder åt stallbetjäning förekommer ingen ändring. Kostnaden härför *1,500 kronor* bör då läggas till närmast föregående belopp, då hela hyreskostnaden blifver *8,500 kronor*.

Ur *aflöningsstaten* afgå tvenne föreståndarlöner à 6,000 kronor, tillsammans 12,000 kronor, vidare tvenne assistentlöner à 2,000 kronor, *) tillsammans 4,000 kronor och slutligen tvenne vaktmästarlöner à 800 kronor, tillhoppa 1,600 kronor, hvadan ett afdrag af 17,600 kronor bör göras från förra beloppet 42,600 kronor, då 25,000 kronor återstå. — Därutöfver kunde ifrågasättas att minska anslaget å 5,000 kronor till tillfälliga biträden m. m., men då sådana biträden äro behöfliga hufvudsakligen på den medicinskt bakteriologiska afdelningen och beräknades redan af kommittén, hvilken icke föreslog någon veterinärbakteriologisk afdelning, så kan jag icke tillråda någon minskning, helst beloppet från början tilltagits i allra minsta laget.

Beredning af vaccin, serum m. m. är oberörd af inskränkningen och kräfver således oförändradt 9,875 kronor. De återstående posterna 5,200 kronor till *instrument* m. m. samt 2,500 kronor till *belysning, bränsle* m. m. böra däremot nedsättas. — Såsom norm för nedsättningen torde lämpligast böra tagas det antal rum, som afsetts för de olika laboratorierna. För de nu utelämnade laboratorierna beräknas 6 och för de kvarvarande 13 rum. Från de förut såsom behöfliga ansedda beloppen böra därför ^{6/19} afgå, hvadan den förra posten bör upptagas till 3,558 kronor och den senare till 1,710 kronor. I detta stycke afhandlade 3:ne poster böra därför upptagas till *summa* 15,143 kronor i stället för 17,575.

Hela *årskostnaden* skulle enligt denna beräkning uppgå till 48,643 kronor i stället för förut beräknade 72,925 kronor.

Det uti statsverkspropositionen på extra stat nu äskade beloppet 21,362 kronor afser

för första uppsättningen	18,162 kronor
» hyror	3,200 »

Härvid har hyran beräknats blifva för ett kvartal något mer än fjärdedelen af 12,750 kronor. — Enligt förestående utredning skulle hyran per år uppgå till 8,500 kronor och fjärdedelen däraf är 2,125. Efter uteslutningen skulle alltså förestående belopp komma att motsvaras af

för första uppsättningen	1,132 kronor
» hyror under ett kvartal	2,125 »

* Den ena af dessa har redan af Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen uteslutits.

eller tillsammans 3,257 kronor — allt under förutsättning att, såsom föreslagits, reservationen på anslaget till vaccinationens befrämjande, 35,000 kronor, får för den nya anstaltens uppsättning användas.»

Bil. 1.

Beräkning af kostnaderna för den statsmedicinska anstalten under förutsättning att laboratorierna för tekniskt-hygieniska och veterinär-bakteriologiska arbeten utgå.

(Jämför sidan 185 i statsverkspropositionen, VL. hufv.-tit.)

A. *För anstaltens första uppsättning.*

a) Lokalernas anordning och inredning	kronor	10,372: —
b) Inventarier, apparater, reagentier m. m.	»	31,760: —
	<u>Summa kronor</u>	<u>42,132: —</u>

Härifrån afgå:

a) För redan befintlig materiel	kronor	6,000: —
b) Tillgängliga medel, reserverade å anslaget till vaccinationens befrämjande	»	35,000: —
	<u>Summa kronor</u>	<u>41,000: —</u>

Återstår

såsom erforderligt anslag att för en gång utgå kronor 1,132: —

B. För anstaltens underhåll.

a) Hyror.

1. För laboratorielokalerna
och i samband därmed
anordnade bostäder	kronor 7,000: —	
2. För stall m. m. samt
bostad åt betjäningen ...	» 1,500: —	kronor 8,500: —

b) Aflöningar åt fast anställd personal samt arf-
voden åt tillfälliga biträden och vikarier	» 25,000: —	

c) Laboratoriernas öfriga årsunderhåll.

1. Beredning af animal vac-
cin, tillverkning och kon-
troll af serum samt in-
köp af djur.....	kronor 9,875: —	
2. Instrument, apparater,
reagentier, emballage,
böcker, tidskrifter, skrif-
materialier o. d.....	» 3,558: —	
3. Belysning, bränsle, gas
för laboratorierna, vatten
m. m.	» 1,710: —	» 15,143: —
		<u>Summa kronor 48,643: —</u>

Bil. 2.

Aflöningsstat för den statsmediciniska anstalten under förutsättning att laboratorierna för tekniskt-hygieniska och veterinärbakteriologiska arbeten utgå.

(Jämför sidan 179 i statsverkspropositionen VI. hufvudtiteln.)

	Lön.	Tjänstgörings- penningar.	Arfvode.	Summa.	
	kr.	kr.	kr.	kr.	
1 Föreståndare	4,000	2,000	—	6,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 d:o	4,000	2,000	—	6,000	
1 Assistent å rättsmedicinska labora- toriet	—	—	3,000	3,000	
1 Assistent	—	—	2,000	2,000	
Till arfvoden åt nödiga tillfälliga bi- träden samt åt vikarie	—	—	5,000	5,000	(Reservationsanslag.)
1 Vaktmästare	500	300	—	800	Fri bostad. Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 d:o	500	300	—	800	
1 Stalldräng	—	—	700	700	Fri bostad.
1 Stall- och vaccinationsdräng	—	—	700	700	Fri bostad.
Summa	9,000	4,600	11,400	25,000	
<i>Härtill kommer:</i>					
Veterinärbiträde	—	—	1,000	1,000	
Summa summarum	9,000	4,600	12,400	26,000	

Enligt ett tillägg till ofvananmärkta promemoria, skulle, på sätt i bilagan angående aflöningsstaten ock anges, till den i promemorian beräknade årliga kostnaden för aflönningar komma arfvode åt ett veterinärbiträde med 1,000 kronor.

Mot de sålunda gjorda, sist omnämnda kostnadsberäkningarna, enligt hvilka för anstaltens uppsättande endast ett belopp af 3,257 kronor skulle på extra stat för år 1908 erfordras, har utskottet intet att erinra.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, i anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning, besluta, att en statsmedicinsk anstalt bestående af två afdelningar, en medicinskt-bakteriologisk och en rätts-kemisk, skall med ingången af år 1909 inrättas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1907 angifna grunder för nämnda afdelningar af den af Kungl. Maj:t föreslagna anstalten, under villkor att det å medicinalstyrelsens stat upptagna anslag till aflöning åt en rättskemist indrages, samt att reservationsanslaget till vaccinationens befrämjande nedsättes till 7,700 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

8:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å sjätte hufvudtiteln uppförda, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring, än att förslagsanslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för jämnande af hufvudtitelns slutsumma måtte ökas med 37 kronor eller från 425,790 kronor till 425,827 kronor.

Utskottet hemställer,

att samtliga å sjätte hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som här ofvan icke blifvit omnämnda, må för år 1908 fastställas till samma belopp som i innevarande års riksstat, dock att i anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. må få göras den jämkning, som till jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan erfordras.

Aug. Öfriga
ordinarie
anslag.

[7.]

Extra anslag.

Med anledning af de för tillfälliga behof, hänförliga till sjätte hufvudtiteln, gjorda framställningar, får utskottet afgifva följande yttranden och förslag.

Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

Ang. biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet.

[8.]

9:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1904, 1905, 1906 och 1907 ägt rum, för år 1908 till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet på extra stat anvisa ett belopp af 3,000 kronor.

Ang. särskild föredragande för mål rörande elektriska anläggningar m. fl.

[9.]

10:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

att Riksdagen må, såsom godtgörelse till en särskild föredragande inom civildepartementet af ärenden rörande elektriska anläggningar äfvensom af vissa andra mål, efter därom af departementschefen meddelad bestämelse, på extra stat för år 1908 till Kungl. Maj:ts förfogande anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Öfverståthållareämbetet.

Ang. utgifvande af »Polisunderrättelser».

[10.]

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till fortsatt utgifvande af »Polisunderrättelser» på extra stat för år 1908 anvisa 21,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 af tillgängliga medel anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

Ifrågavarande anslag, som först beviljades af 1877 års Riksdag med ett belopp af 6,000 kronor och därefter redan af 1878 års Riksdag höjdes till 10,000 kronor, blef af 1885 års Riksdag, i sammanhang med antagandet af lagen angående lösdrivvares behandling, utfärdad den 12 juni 1885, ökad till 15,000 kronor och förhöjdes ytterligare vid 1902 års riksdag till 17,000 kronor. Med detta belopp har anslaget utgått från och med år 1903.

Beträffande de skäl, som af departementschefen anförts för den nu begärda ökningen af anslaget, tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 198—200.

Utskottet, som funnit den föreslagna ökningen af anslaget vara af behovet påkallad, får alltså hemställa,

att Riksdagen må till fortsatt utgifvande af tideningen »*Polisunderrättelser*» på extra stat för år 1908 anvisa 21,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 af tillgängliga medel anvisa ett belopp af 2,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

12:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. särskild
polisstyrka
på landet
m. m.

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1908 anvisa

a) ett anslag af 110,000 kronor att enligt de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1907 angifna grunder användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, där sådan kan af förhållandena påkallas, under medgifvande tillika, att reservationer å detta anslag jämväl må användas för det i nästföljande moment b) omförmälda ändamål, när sådant finnes behöfligt; samt

[11 o. 12.]

b) ett anslag af 25,000 kronor att användas till åtgärder för *gröfre brotts upptäckande samt förbrytarens efterspanande och gripande*.

Ang. arfvoden
åt lappfogdar
m. m.

13:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

[13.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad förut ägt rum, till ersättning för *juridiskt biträde åt de svenska lapparne i Norge* samt till *lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna* på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 17,500 kronor.

Ang. uppe
hållande af
två landstats-
tjänster.

14:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet (sid. 201) anfördt, hemställer utskottet,

[14.]

att Riksdagen må för *uppehållande under år 1908 af en kronofogdetjänst och en häradsskrifvarettjänst i Väster-norrlands län* på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 6,800 kronor, att utgå i den mån sådant kan vara erforderligt.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Ang. förstärk-
ning af arbets-
krafterna
hos väg- och
vattenbygg-
nadsstyrelsen.

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *förstärkning af arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 13,000 kronor.

[15.]

Beträffande den utredning, som ligger till grund för ifrågavarande förslag, tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet (sid. 202—207).

Af hvad i ärendet förekommit anser utskottet vara ådagalagdt, att en förstärkning af väg- och vattenbyggnadsstyrelsens arbetskrafter är af behovet påkallad, om än utskottet icke kan finna, att den af styrelsen, såsom skäl för dess framställning i ämnet, bland annat anförda omständighet, att arbetet med kontrollen å enskilda järnvägars rullande materiel väsentligt ökats genom de i kungl. kungörelsen den 31 december 1904 meddelade bestämmelser, bör tillmätas någon större betydelse, då ju styrelsen för detta ändamål har till sitt förfogande ett under de senare åren på extra stat årligen anvisadt anslag af 5,000 kronor.

Utskottet har vidare velat uttala sin förväntan att genom den af Kungl. Maj:t verkställda nedsättningen i det af styrelsen äskade beloppet 7,800 kronor till 5,400 kronor det synnerligen viktiga arbetet med granskning af utdiknings- och vägplaner icke må blifva eftersatt. Under uttalande häraf får utskottet hemställa,

att Riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, till förstärkning af arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 13,000 kronor.

16:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 10,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder* äfvensom till *upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.

Ang. undersökningar af mindre hamnar m. m.

[16.]

17:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1905, 1906 och 1907 ägt rum, för anordnande af *inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel*, på extra stat för år 1908 anvisa 5,000 kronor att för ändamålet ställas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande.

Ang. inspektion af enskilda järnvägars rullande materiel.

[17.]

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* på extra stat för år 1908 anvisa 1,000,000 kronor.

Ang. anläggning af vägar m. m.

[18.]

Beträffande de af departementschefen till stöd för förslaget anförda skäl får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 208—218.

I sammanhang med denna framställning har utskottet till behandling förehafat två inom Andra Kammaren väckta motioner, den ena (n:o 89) af herr *J. Widén*, som hemställt, att Riksdagen måtte besluta att till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af

backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1908 anvisa, utöfver af Kungl. Maj:t begärdt belopp, ytterligare 500,000 kronor, och den andra (n:o 130) af herr *C. J. Ödman* m. fl., som likaledes föreslagit, att Riksdagen måtte besluta att till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 1,500,000 kronor, innebärande en ökning af 500,000 kronor utöfver det af Kungl. Maj:t begärda belopp.

I afseende å de af motionärerna till stöd för framställningarna anförda skäl tillåter sig utskottet hänvisa till motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet vill till en början erinra därom, att, på sätt jämväl i statsrådsprotokollet framhållits, Riksdagen i skrifvelse den 23 maj 1906 angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel med afseende å grunderna för ifrågavarande anslags användning erinrat om sitt i skrifvelse den 16 maj 1905 (n:r 148) angående en af Kungl. Maj:t föreslagen väganläggning i Enontekis socken gjorda uttalande, att, utan att gagnet af anläggningen därigenom skulle i någon väsentligare mån förringas, en afsevärd besparing i penningar och arbetskraft syntes kunna åstadkommas därigenom att vägens bredd minskades från 4,2 till 3,6 meter och att Riksdagen därför ansett en sådan ändring i arbetsplanen böra vidtagas.

Vidare anförde Riksdagen, att det synts Riksdagen med fog kunna ifrågasättas, huruvida icke samfärdsselförhållandena särskildt i de norra delarna af landet skulle af anslaget draga större fördel, därest i mindre lifligt trafikerade trakter vägarnas bredd, i likhet med hvad i nyssnämnda särskilda fall ägt rum, minskades, i den mån förhållandena och gällande lagstiftning sådant medgäfv, och därigenom möjlighet bereddes att med de för ändamålet anslagna medlen åvägabringa så mycket flera förbindelseleder.

Med anledning häraf har Kungl. Maj:t låtit inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen verkställa utredning angående möjligheten att nedbringa kostnaden för väganläggningar genom vägbreddens minskning ända ned till 3 meter genom användande af skarpare lutningar än de nu vanligen förekommande och genom billigare byggnadssätt. I afseende å denna utredning vill emellertid utskottet framhålla, att utskottet, som fortfarande vidhåller den af Riksdagen uttalade åsikten att, där sådant möjligen kan låta sig göra, vägbredden bör minskas till 3,6 meter, emellertid icke, hur önskvärdt än ett nedbringande af de synnerligen dryga vägbyggnadskostnaderna må vara, kan finna det ändamålsenligt att detta

önskemål vinnes genom användande af en vägbredd af 3 meter, hvilken enligt utskottets förmenande icke kan anses tillräcklig.

I afseende å de föreslagna anslagsbeloppen har utskottet af de i ärendet förebragta utredningar funnit det framgå, att ett högre belopp än det af Kungl. Maj:t föreslagna torde vara behöfligt för tillgodoseende af alla de vägförslag, som för närvarande äro beroende på vederbörande myndigheters pröfning, och som kunna förväntas under den närmaste framtiden blifva för sådan pröfning inlämnade. Emellertid har utskottet, som icke ansett sig kunna tillstyrka beviljande af ett så stort belopp som af motionärerna, i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställan, föreslagits eller 1,500,000 kronor, ansett att den föreslagna anslagsförhöjningen lämpligen kan begränsas till 250,000 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med anledning af Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt herrar Widéns och Ödmans med flere i ämnet väckta motioner, må till bidrag för anläggning af nya samt förbättring af backiga eller eljest mindre goda vägar på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 1,250,000 kronor.

19:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

Ang. bro- och hamnbyggnader m. m.

[19.]

att Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, må, till *understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder*, på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 400,000 kronor.

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen besluta, att i afseende å statsbidrag till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader äfvensom upprensning af åar och farleder, som af Riksdagen för år 1908 kunde komma att beviljas, skola gälla de i statsrådsprotokollet för den 12 januari 1907 omförmälda villkor och bestämmelser.

Ang. villkor och bestämmelser för statsbidrag till väg-, bro- och hamnbyggnader m. m.

[19.]

De nu gällande allmänna villkor och bestämmelser för erhållande och tillgodonjutande af ofvan under punkterna 18 och 19 omförmälda

statsbidrag samt kontrollen därå, att fastställda planer varda vid arbetenas utförande följda, innehållas i Riksdagens skrifvelse den 15 mars 1899 (n:o 17) och blefvo till allmänhetens kännedom meddelade genom nådig kungörelse den 29 i samma månad (svensk författningssamling 1899 n:o 21).

Det af Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget afser, på sätt i statsrådsprotokollet (sid. 218 och 219) framhållits, att bringa sistnämnda föreskrifter i närmare öfverensstämmelse med de allmänna villkor och bestämmelser, hvilka gälla i fråga om det norrländska afdikningsanslaget.

I enlighet härmed får utskottet hemställa,

att Riksdagen må besluta, att i afseende å de statsbidrag till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader äfvensom upprensning af åar och farleder, som af Riksdagen för år 1908 kunna komma att beviljas, skola gälla följande allmänna villkor och bestämmelser, nämligen:

Mom. 1. För hvarje företag måste plan till arbetets utförande jämte beräkning öfver därmed förenade kostnader vara uppgjord och hafva vunnit Kungl. Maj:ts nådiga fastställelse; och skall menighet, bolag eller annan vederbörande, som erhållit statsunderstöd till arbetets utförande, vara underkastad alla de villkor och kontroller, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga och nödiga.

Mom. 2. Innan statsbidrag beviljas, bör efter offentlig utfärdad kungörelse vederbörande menighet hafva afgifvit yttrande om företagets lämplighet och nytta.

Mom. 3. Statsbidrag må af Kungl. Maj:t bestämmas till högst två tredjedelar af den beräknade kostnaden enligt den fastställda arbetsplanen; dock att för mindre hamnar, företrädesvis fiskehamnar, anslag må af Kungl. Maj:t bestämmas till mer än två tredjedelar, dock högst till nio tiondelar af den beräknade kostnaden, i hvilket fall af statsanslaget endast sju tiondelar må kunna användas till arbetets utförande, hvaremot återstående två tiondelar skola afsättas till en hamnfond, på sätt i mom. 14 sägs;

skolande menighet, bolag eller andra vederbörande, hvilka antagas komma att af ett genom statsbidrag understödt företag hafva nytta, genom kontant tillskott, materialier, arbete eller andra bidrag enligt ofvan angifna proportion af respektive minst en tredjedel eller minst tre tiondelar bestrida den återstående, icke af statsmedel anvisade andelen af kostnaderna för företagets fullbordande, hvarvid bestämmelsen i mom. 4 skall iakttagas.

Mom. 4. Vid meddelande af statsbidrag skall, där Kungl. Maj:t icke finner undantag böra äga rum, iakttagas, att, om verkliga kostnaden för arbetets utförande skulle befinnas understiga den beräknade, af vederbörande myndighet granskade och godkända kostnaden, det beviljade statsbidraget minskas med så stor del af den ifrågavarande besparingen, som det beviljade statsbidraget utgjort af den beräknade kostnadssumman; börande vid sådana företag, som afse större vägarbeten, hamn- och brobyggnader, och till hvilkas utförande statsbidrag beviljats till belopp af 10,000 kronor eller därutöfver, samt hvilka ej på entreprenad verkställas, räkenskaper af vederbörande intressenter föras på sådant sätt, att den verkliga kostnaden för det af staten understödda arbetsföretaget må kunna säkert uppskattas.

Mom. 5. Då ett arbetes utförande öfverlämnas till menighet, bolag eller enskilda, bör kontrakt därom vara i vederbörlig ordning avslutadt samt af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänt.

Kontraktet skall innefatta förbindelse för menighet, bolag eller enskilda dels att i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och under skyldighet att därvid vara underkastade vederbörandes kontroll påbörja och fullborda arbetet inom viss bestämd tid, utan att vidare väcka anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel, och dels att genom egna tillskott utgöra hvad som utöfver statsbidraget kan erfordras, äfvensom de öfriga åtaganden, som enligt dessa allmänna villkor och bestämmelser vederbörande åligga; ägande väg- och vattenbyggnadssty-

relsen att, där den pröfvar lämpligt, uti kontraktet intaga det förbehåll att, innan sista delen af statsbidraget utbetalas, bör styrkas, att till styrelsen blifvit aflämnade fullständiga ritningar, utvisande huru arbetet blifvit utfördt. Dessutom bör uti kontrakten angående sådana större vägarbeten, hamn- och brobyggnader, till hvilkas utförande statsbidrag beviljats till belopp af 10,000 kronor eller därutöfver, inflyta, att vederbörande arbetsdirektion skall hafva skyldighet att under arbetsåren inom viss bestämd tid till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen årligen afgifva af räkenskapsutdrag åtföljd berättelse om arbetets fortgång under nästföregående året; hvarjämte, beträffande särskildt de kontrakt, hvilka afse företag till kommunikationsanstalters befordrande, i dessa kontrakt bör införas, att vederbörande direktion skall, sedan kommunikationsanstalten blifvit för trafik upplåten, afgifva sådana uppgifter om de årliga trafikförhållandena, som kunna ifrågakomma att infordras.

Mom. 6. För fullgörandet af sådant kontrakt äfvensom för de lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, skall ställas sådan säkerhet, som af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkännes; varande dock städer och sådana menigheter, hvilka Kungl. Maj:t anser därifrån böra befrias, från dylik skyldighet frikallade.

Mom. 7. Beviljad anslag kan i allmänhet icke utbekommas, förr än arbetsföretaget blifvit börjad, hvarefter anslagna medel få successivt och i mån af arbetets fortgång lyftas vid de terminer, som i kontraktet finnas utsatta eller särskildt blifvit bestämda af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen; börande, såvida icke Kungl. Maj:t, med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligt annorlunda förordna, någon del af anslaget i statskontoret innestå, intill dess arbetet är vederbörligen afsynadt och godkänt.

Mom. 8. Alla statsbidrag, som blifvit uti ifrågavarande afseende beviljade, skola från statskontoret utbetalas antingen omedelbart eller ock genom Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande eller den myn-

dighet, som fått sig i nåder uppdraget att medlen rekvirera och uttaga; börande, innan större eller mindre del af beviljade statsbidrag utbetalas, hos statskontoret företes:

a) om arbetets utförande afslutadt och godkänt kontrakt;

b) af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen godkänd säkerhetshandling för samma kontrakts fullgörande eller medlens återbäring i de fall, där sådan säkerhet enligt mom. 6 erfordras;

c) behörigt intyg att arbetet är börjadt.

Därest för mindre hamnbyggnad anslag beviljats till belopp, öfverstigande två tredjedelar af den beräknade kostnaden, skall därjämte iakttagas att, innan någon del af statsanslaget utlämnas, skall vara styrkt, dels att vederbörande landsting åtagit sig att ansvara för framtida underhållet af hamnbyggnaden, dels ock att ej mindre själfva området för hamnen än äfven ett för den rörelse, som skall i hamnen bedrifvas, tillräckligt område i land blifvit för det gemensamma behofvet afsöndrade.

Mom. 9. De säkerhetshandlingar, som för statsbidrags utbekommande till statskontoret aflämnats, förblifva uti statskontorets vård; dock skola sådana handlingar, som vederbörande ämbetsmyndigheter kunna blifva i behof att begagna, till dem på behörig rekvisition utlämnas.

Mom. 10. I händelse afvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen eller arbetet, utan af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen medgifvet anstånd med detsammas utförande, icke blifvit fullbordadt inom därför bestämd tid, ankommer på Kungl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af statsbidraget samt återfordra hvad däraf uppburits att på en gång eller successivt till statskontoret inbetalas inom den tid, som bestämmes af Kungl. Maj:t eller af Riksdagen, till hvars pröfning frågan om uppburna medels återbäring öfverlämnas, därest längre anstånd därmed än till nästa riksdag anses erforderligt. Statskontoret bör tillse,

att sådan inbetalning ingår i vederbörlig ordning; och skall det åligga vederbörande att å sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlægga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen, till dess återbetalning sker.

Mom. 11. De arbetsföretag, för hvilkas utförande statsbidrag beviljats, böra vara påbörjade inom tid, som i det om företagets utförande upprättade kontrakt eller af Kungl. Maj:t särskildt blifvit bestämd; kommande, då arbetet icke påbörjats inom den sålunda bestämda tidens förlopp, det beviljade beloppet att reserveras till Riksdagens disposition.

Mom. 12. Alla med statsbidrag utförda arbeten skola af den eller dem, som sådant understöd bekommit, underhållas, intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd, eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, med iakttagande, beträffande underhåll af mindre hamnbyggnader, till hvilka beviljats anslag till belopp, öfverstigande två tredjedelar af beräknade kostnaden, af bestämmelsen i mom. 8 här ofvan.

Mom. 13. Därest hamn- och kanal- eller andra likartade afgifter efter arbetsföretagets fullbordande skola komma att utaf de trafikerande upptagas, bör taxa därå vara fastställd, så lindrig som skäligen låter sig göra. Sålunda fastställda afgifter få icke förhöjas, med mindre Kungl. Maj:t, på grund af särskilda förekommande omständigheter, pröfvar skäligt därtill lämna bifall, utan böra däremot ovillkorligen nedsättas, så snart det af redogörelse, som hvart femte år till Kungl. Maj:ts befallningshafvande bör ingifvas, befinnes, att behållna inkomsten öfverstiger en viss af Kungl. Maj:t fastställd procent utaf de till företaget lämnade enskilda bidrag; och skall dessutom en viss af Kungl. Maj:t likaledes bestämd andel utaf de afgifter som uppbäras till reparationsfond afsättas eller till sådan särskild hamnfond, hvarom i mom. 14 sägs, ingå.

Mom. 14. Utgår till mindre hamnbyggnad statsbidrag till belopp, öfverstigande två tredjedelar af kostnaden, skola två niondelar af anslaget afsättas till

en under vederbörande landstings egen förvaltning ställd hamnfond, till hvilken jämväl må, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, inflyta viss andel af afgifter, upptagna för hamnens begagnande; och må denna fond för underhållet af hamnbyggnaden anlitas.

Mom. 15. Alla kostnader, af hvad namn de vara må, som i följd af erhållna anslag föranledts för statskontoret, skola utan undantag bestridas eller godtgöras utaf den eller dem, som statsbidraget erhållit.

Medicinalstaten.

21:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkten 24 föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnader för *anskaffande af inventarier m. m. till en statsmedicinsk anstalt samt för hyra af lokaler till densamma* på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 21,362 kronor.

Ang. anskaffande af inventarier m. m. till en statsmedicinsk anstalt.

[24.]

Under åberopande af hvad utskottet under punkt 7 här ofvan i afseende å ifrågavarande anslagskraf anfört, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må till bestridande af kostnader för anskaffande af inventarier m. m. till en statsmedicinsk anstalt samt för hyra af lokaler till densamma på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 3,257 kronor.

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 1,200 kronor att under 1907 och 1908 med 50 kronor i månaden användas såsom *personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck*, så länge han bestrede medicinalrådet J. G. Schuldheis' ämbete.

Ang. personligt lönetillägg till t. f. medicinalrådet G. R. Stenbeck.

[25.]

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 238—240.

Då billigheten synes fordra, att öfverläkaren Stenbeck icke tillskyndas ekonomisk uppoffring genom att bestrida ett medicinalrådsämbete, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande framställning, må på extra stat för år 1908

bevilja ett anslag af 1,200 kronor att under 1907 och 1908 med 50 kronor i månaden användas såsom personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck, så länge han bestrider medicinalrådet J. G. Schultheis' ämbete.

Ang. anställande af ytterligare en vaktmästare hos medicinalstyrelsen.

[26.]

23:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad till statsrådsprotokollet sid. 240—242 i detta ärende anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1908 till aflönande af en extra vaktmästare hos medicinalstyrelsen anvisa ett anslag af 800 kronor.

Ang. biträde vid revisionen af hospitalens räkenskaper.

[27.]

24:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för flera föregående år ägt rum, på extra stat för år 1908 bevilja till *arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper* ett belopp af 1,200 kronor.

Ang. behandling af medellösa lupuspatienter.

[28.]

25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen *dels* att på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 17,000 kronor att enligt därom af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser användas till *bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade personer från landsorten*, under villkor att genom bidrag från vederbörande landsting eller kommuner eller annorledes bestredes det belopp, som erfordrades för patientens resa fram och åter mellan hemorten och den anstalt, där behandlingen ägde rum, äfvensom för hans underhåll, så länge behandlingen varade, *dels ock* medgifva, att Kungl. Maj:t finge af detta anslag under år 1907 förskottsvis använda, utöfver redan beviljade 7,000 kronor, ett belopp af ytterligare 5,000 kronor.

Vid 1904 och 1905 års riksdagar beviljades för ifrågavarande ändamål på extra stat för hvarterdera af åren 1905 och 1906 anslag till belopp af 7,000 kronor; jämväl 1906 års Riksdag har för ändamålet anslagit enahanda belopp.

Då af den i statsrådsprotokollet, sid. 243—249, meddelade utredningen synes framgå, att det hittills för ändamålet årligen anvisade anslaget 7,000 kronor varit otillräckligt, samt utskottet funnit den före-

slagna förhöjningen af anslaget icke vara större, än behovet påkallar, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande framställning, må:

a) på extra stat för år 1908 anvisa ett anslag af 17,000 kronor att enligt därom af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser användas till bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade personer från landsorten, under villkor att genom bidrag från vederbörande landsting eller kommuner eller annorledes bestrides det belopp, som erfordras för patientens resa fram och åter mellan hemorten och den anstalt, där behandlingen äger rum, äfvensom för hans underhåll, så länge behandlingen varar; samt

b) medgifva, att Kungl. Maj:t må af detta anslag under år 1907 förskottsvis använda, utöfver redan beviljade 7,000 kronor, ett belopp af ytterligare 5,000 kronor.

26:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 4,000 kronor att utgå till *understöd åt kuranstalten Sans Souci* invid Uppsala på villkor, som af Kungl. Maj:t kunde pröfvas lämpliga.

Ang. understöd till kuranstalten Sans Souci.

[29.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 249—251.

Utskottet tillåter sig till en början erinra, hurusom Riksdagen uti skrifvelse den 23 maj 1906 angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel framhållit, att enligt 25 § i kungl. förordningen angående försäljning af brännvin den 9 juni 1905 skulle viss del af brännvinsförsäljningsmedlen afsättas för att användas till främjande af nykterhet och motarbetande af dryckenskapens följder, men att Riksdagen emellertid, då berörda förordning först under senare delen af år 1907 trädde i kraft och enligt densamma influtna försäljningsmedel följaktligen icke kunde under samma år blifva för nämnda ändamål tillgängliga, ansett anslag å riksstaten till understöd åt ifrågavarande kuranstalt böra för år 1907 beviljas.

Jämväl för år 1908 torde medel för ändamålet böra af Riksdagen anslås, då, såsom i statsrådsprotokollet anföres, statskontoret först i april eller maj 1909 synes kunna blifva i tillfälle att företaga den i

25 § anbefallda afsättning af viss kvotdel af samtliga afgifter och vinstmedel.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 4,000 kronor att utgå till understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Uppsala på villkor, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga.

Ang. anslag
till nybyggnad
vid kuranstal-
ten Sans
Souci.
[30.]

27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 6,000 kronor att på villkor, som af Kungl. Maj:t kunde pröfvas lämpliga, utgå såsom bidrag till *nybyggnad vid kuranstalten Sans Souci* invid Uppsala.

Den i ärendet förebragta utredningen återfinnes i statsrådsprotokollet, sid. 251—253.

Då det med uppförande af ifrågavarande nybyggnad afsedda ändamålet otvifvelaktigt är synnerligen behjärtansvärdt, har utskottet ansett sig böra tillstyrka Riksdagen att bevilja det äskade anslaget.

Dock har utskottet ansett, att, då såsom i detta fall, ett byggnadsanslag skulle komma att tilldelas en enskild förening, vissa garantier böra fordras för att den med bidrag af statsmedel uppförda byggnaden må komma att allt framgent användas till det allmännas bästa. De i detta fall erforderliga garantier har utskottet ansett lämpligen kunna vinnas genom villkor, att stadgandena i § 8 och § 9 i reglementet för anstaltens styrelse icke må kunna utan Kungl. Maj:ts tillstånd tillämpas eller ändras. Ifrågavarande paragrafer äro af följande lydelse.

§ 8.

Styrelsen äger, då den så finner ändamålsenligt och kuranstaltens inspektor såväl som förtroendemännen därtill samtycka, att med afyttrande af egendoman »Sans Souci» och därtill hörande lösegendom eller annan för anstaltens verksamhet förvärfvad egendom inrätta kuranstalt å annan plats.

§ 9.

Skulle kuranstaltens verksamhet på grund af bristande tillgångar eller andra orsaker icke kunna bedrivas, äger styrelsen att, efter samråd med och erhållet godkännande af kuranstaltens inspektor och för-

troendemännen, realisera anstaltens alla tillhörigheter tillika med för dess verksamhet förvärfvad fastighet och öfverlämna möjligen blifvande öfverskott till förening eller inrättning med likartadt syfte eller till annan välgörenhetsinrättning.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 6,000 kronor att på villkor, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga, utgå såsom bidrag till nybyggnad vid kuranstalten Sans Souci invid Uppsala, dock under förutsättning, att stadgandena i § 8 och § 9 i det för kuranstaltens styrelse gällande reglemente icke må kunna utan Kungl. Maj:ts tillstånd tillämpas eller ändras.

28:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad till statsrådsprotokollet (sid. 253 o. 254) blifvit i ärendet anfördt, hemställer utskottet,

Ang. anslag till Stockholms alkoholisthem.

[31.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1904, 1905, 1906 och 1907 ägt rum, på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 6,000 kronor, att utgå till *understöd åt Stockholms alkoholisthem* på villkor, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga.

29:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad till statsrådsprotokollet (sid. 254—256) blifvit i ärendet anfördt, hemställer utskottet,

Ang. folksanatorierna.

[32.]

att Riksdagen må till *upprätthållande af verksamheten vid de genom medel ur konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade s. k. folksanatorierna* på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 200,000 kronor, eller enahanda belopp, hvartill anslaget blifvit för innevarande år bestämdt, att användas i enlighet med af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1908 anvisa *dels till underhåll under samma år af Järfös sjukhus för spetälska* ett belopp af 20,000 kronor, *dels ock till täckande af brist å förut anvisade anslag till samma sjukhus* 6,000 kronor.

Ang. Järfös sjukhus för spetälska.

[33.]

Allt sedan år 1864 har statsanslag utgått till understöd åt Järfsö sjukhus för spetälska. Ifrågavarande anslag, som till och med år 1900 utgick under villkor af bidrag från Gäfleborgs läns landsting, utgjorde ursprungligen 3,000 kronor, men har sedermera vid flera tillfällen höjts, och har det årliga anslaget sedan år 1900 uppgått till 18,000 kronor.

Då emellertid af den i statsrådsprotokollet, sid. 256—261, meddelade utredning framgår, att detta belopp under de sista åren visat sig otillräckligt och brist uppkommit å anslaget, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, på extra stat för år 1908 anvisa:

- a) till underhåll under samma år af Järfsö sjukhus för spetälska ett belopp af 20,000 kronor; samt
- b) till täckande af brist å förut anvisade anslag till samma sjukhus 6,000 kronor.

Ang. byggnadsarbeten vid Härnösands hospital.

[34.]

31:o) Sedan Riksdagen år 1905 för *byggnadsarbeten vid Härnösands hospital* beviljat ett anslag af 325,900 kronor och däraf på extra stat anvisat för år 1906 ett belopp af 135,000 kronor samt för år 1907 ett belopp af 140,000 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda anslag på extra stat för år 1908 anvisa återstoden eller 50,900 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må af det för byggnadsarbeten vid Härnösands hospital beviljade anslag å 325,900 kronor på extra stat för år 1908 anvisa återstoden 50,900 kronor.

Ang. anläggning af hospital vid Säter.

[35.]

32:o) Sedan 1905 års Riksdag för *uppförande af ett nytt hospital å Sätters Kungsgård och därintill gränsande mark* beviljat ett anslag af 2,556,300 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisat 320,000 kronor och för år 1907 ett belopp af 300,000 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda anslag på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 750,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må af det för uppförande af ett nytt hospital å Sätters kungsgård och därintill grän-

sande mark beviljade anslag å 2,556,300 kronor på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 750,000 kronor.

33:o) Sedan Riksdagen år 1906 för *anläggning af ett hospital i närheten af Västervik* beviljat ett anslag af 2,766,498 kronor samt däraf på extra stat för år 1907 anvisat ett belopp af 150,000 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af *omförmälda anslag på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 500,000 kronor.*

Ang. byggnadsarbeten vid ett hospital i närheten af Västervik.

[36.]

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må af det för *anläggning af ett hospital i närheten af Västervik beviljade anslag å 2,766,498 kronor på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 500,000 kronor.*

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *uppförande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet omförmälda ritningar och kostnadsförslag, vid Göteborgs hospital af en byggnad, afsedd för sinnessjuka af första betalningsklassen, bevilja ett anslag af 354,250 kronor samt däraf på extra stat för år 1908 anvisa 100,000 kronor.*

Ang. uppförande af en 1:a klass afdelning vid Göteborgs hospital.

[37.]

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 262—272.

Då giltiga skäl för *uppförande af ifrågavarande byggnad* synas vara anförda och utskottet icke funnit anledning till erinran mot den härför beräknade kostnaden, har utskottet ansett Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning böra vinna Riksdagens bifall. Som emellertid kostnaden för hvarje plats i den nu föreslagna byggnaden kommer att uppgå till väsentligt högre belopp än motsvarande kostnad vid det blifvande hospitalet i Västervik, synes det utskottet lämpligt att, såsom äfven af medicinalstyrelsen och departementschefen ifrågasatts, en särskild dagafgift för patienter å första klass utöfver den eljest fastställda må vid ifrågavarande vårdanstalt upptagas, och håller utskottet före, att nämnda tilläggsafgift icke bör bestämmas till lägre belopp än det af medicinalstyrelsen föreslagna, eller en krona.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, för *uppförande, i hufvud-*

saklig öfverensstämmelse med företedda ritningar och kostnadsförslag, vid Göteborgs hospital af en byggnad, afsedd för sinnessjuka af första betalningsklassen, bevilja ett anslag af 354,250 kronor samt därpå på extra stat för år 1908 anvisa 100,000 kronor.

Ang. uppförande af boställshus åt läkare vid Göteborgs hospital samt vid Piteå hospital och asyl.

[38.]

35:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1908 anvisa för *uppförande af boställshus dels vid Göteborgs hospital för en biträdande läkare och dels vid Piteå hospital och asyl för en hospitalsläkare* ett anslag af 44,000 kronor.

I afseende å den i ärendet lämnade utredning tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 273—277.

Utskottet, som i likhet med departementschefen finner det vara önskvärdt, att familjebostäder i största möjliga utsträckning beredas såväl hospitalsläkare, där sådan befattning kan komma att inrättas, som äfven de biträdande läkarne vid hospitalen, har icke haft något att erinra mot vare sig det framlagda byggnadsförslaget eller den för det samma gjorda kostnadsberäkningen. Emellertid anser sig utskottet böra påpeka, att en skiljaktighet förefinnes mellan den af departementschefen lämnade uppgift därom, att vindsvåningen en trappa upp i de föreslagna boställshusen skulle bestå af tre rum, och de i ärendet företedda ritningar, som endast utvisa två rum i samma våningar; men har emellertid utskottet inhämtat, att sistnämnda antal rum är det med förslaget afsedda.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må på extra stat för år 1908 anvisa för uppförande af boställshus dels vid Göteborgs hospital för en biträdande läkare och dels vid Piteå hospital och asyl för en hospitalsläkare ett anslag af 44,000 kronor.

Ang. uppförande af boställshus för gifta sjukskötare vid Lunds hospital och asyl.

[39.]

36:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 39 föreslagit Riksdagen att för *uppförande vid Lunds hospital och asyl af tre boställshus för gifta manliga sjukskötare* på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 67,400 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis af tillgängliga medel under år 1907 utanordna nämnda belopp.

Beträffande de till stöd för framställningen anförda skäl tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 277—282.

Utskottet delar den af departementschefen uttalade uppfattning därom, att anskaffande af familjebostäder åt gifta skötare vid ifrågasvarande hospital måste anses i afsevärd grad bidra till möjligheten att erhålla för befattningen väl kvalificerad folk och att vid anstalten säkrare fästa personalen.

Beträffande det för ändamålet äskade anslagsbeloppet, har utskottet visserligen funnit detta väl högt tilltaget, men har emellertid icke velat föreslå någon nedsättning af detsamma af anledning, att utskottet, som vid granskning af förslaget till boställsbyggnaderna ansett vissa förändringar i dessas anordning lämpligen böra vidtagas, velat bereda möjlighet till dessa förändringars genomförande med anlåtande allenast af det nu ifrågasatta anslaget. Såsom af berörda förslag framgår, skulle nämligen hvar och en af de tre byggnaderna bestå af en bottenvåning och en vindsvåning en trappa upp, hvarje våning afsedd att inrymma två lägenheter. Utskottet har emellertid trots sig finna, att det vore önskvärdt, om lägenheterna en trappa upp, som dessutom synas i afseende å utrymme väl knappt tilltagna, kunde undvikas genom uppförande af envåningshus, vare sig flere eller i en sammanhängande komplex. Då nödig tomtareal finnes att tillgå och, såsom ofvan framhållits, det äskade anslaget synes högt tilltaget, anser sig utskottet kunna förvänta, att vid byggnadsarbetets utförande tages under öfvervägande, i hvad mån af utskottet nu antydda önskemål kunna vinnas.

Under uttalande häraf hemställer utskottet,

att Riksdagen må för uppförande vid Lunds hospital och asyl af tre boställshus för gifta manliga sjukskötare på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 67,400 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis af tillgängliga medel under år 1907 utanordna nämnda belopp.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för om- och tillbyggnad af administrationshuset vid Lunds hospital i hufvudsaklig öfverensstämmelse med därom af medicinalstyrelsen framlagda förslag på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 60,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Ang. ombyggnad af administrationshuset vid Lunds hospital. [40.]

Den i ärendet lämnade utredningen återfinnes å sid. 283—289 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som anser giltiga skäl för ifrågavarande byggnadsarbetens utförande vara förebragta, har i fråga om ändamålsenligheten af den uppgjorda planen icke funnit anledning till någon erinran.

Hvad beträffar kostnadsberäkningen har utskottet, som icke tilltrött sig kunna ingå på någon pröfning i fråga om skiljaktigheten mellan den af hofintendenten Kumlien beräknade kostnadssumman 54,500 kronor och den af Kungl. Maj:t nu äskade anslagssumman icke velat motsätta sig beviljandet af denna sistnämnda.

Utskottet förväntar sig emellertid, att kostnaderna för ifrågavarande byggnadsarbete komma att, såvidt möjligt är, nedbringas dels genom att, på sätt öfverintendentensämbetet framhållit, nya entreprenadanbud infordras, dels ock genom nödig sparsamhets iakttagande vid arbetets utförande.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet, som delar departementschefens till statsrådsprotokollet uttalade mening därom, att ifrågavarande arbeten äro af den art, att Riksdagens samtycke till deras utförande bör inhämtas, hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, må för om- och tillbyggnad af admidistrationshuset vid Lunds hospital i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det af medicinalstyrelsen framlagda förslag på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 60,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1907 af tillgängliga medel utanordna nämnda belopp.

Ang. anslag till färdigbyggande af Konprinsessan Victorias kustsanatorium för skrofulösa barn. 38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till färdigbyggande af Kronprinsessan Victorias kustsanatorium för skrofulösa barn bevilja Föreningen för skrofulösa barns vård ett anslag af 200,000 kronor och däraf på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 100,000 kronor, under villkor, dels att byggnadsarbetet utföres i enlighet med af Kungl. Maj:t fastställda ritningar, dels ock att icke någon del af anslaget utbetalas, förr än föreningen ej mindre till Kungl. Maj:t ingifvit med godkänd säkerhet försedt entreprenadkontrakt rörande utförandet af hela den tillämnade anläggningen, inbegripet såväl vatten- och aflopps- samt elektriska belysningsledningar som ock värmeledning med dess installering, inrednings- och placeringsarbeten äfvensom inventarieanskaffning, än äfven styrkt sig förfoga öfver ett kapital, motsvarande skillnaden mellan å ena sidan den betingade entreprenadsumman jämte

sju procent därutöfver samt å andra sidan det föreslagna statsbidraget, 200,000 kronor.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 289—311.

I kampen mot tuberkulosen anses vården af skrofulösa barn vid de s. k. kustsanatorierna utgöra ett viktigt led. Då Riksdagen ansett sig böra anslå medel till folksanatorierna för vård af utbildad tuberkulos, torde därför sträfvandet att få till stånd tidsenliga kustsanatorier förtjäna att understödjas, och anser sig utskottet på grund häraf böra tillstyrka Riksdagen bevilja det äskade anslaget.

Såsom utskottet redan förut i fråga om bidrag till nybyggnad vid kuranstalten Sans Souci framhållit, synas vissa garantier erforderliga vid beviljande af byggnadsanslag till enskild förening. Uti propositionen har beträffande nu ifrågavarande anslag äfven föreslagits uppställandet af vissa villkor; därjämte har departementschefen uti sitt anförande till statsrådsprotokollet antydt, att föreskrift lämpligen borde gifvas, att utan Kungl. Maj:ts samtycke ändring ej finge ske i bestämmelsen i § 17 af föreningens stadgar därom, att föreningens tillgångar alltid skola användas till främjande af föreningens syfte. I sammanhang härmed synes emellertid enahanda föreskrift böra gifvas i fråga om § 18 af stadgarna, hvilken är af följande lydelse: »Varder föreningen upplöst, skola alla dess tillgångar tillfalla den förening eller stiftelse, som kungl. medicinalstyrelsen utser».

Som emellertid staten i detta fall skulle komma att lämna ett afsevärdt bidrag till föreningens verksamhet, synes det utskottet som om äfven det ytterligare villkor borde uppställas, att Kungl. Maj:t skall äga att utse en ledamot i föreningens styrelse.

Under åberopande af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen må till färdigbyggande af Kronprinsessan Victorias kustsanatorium för skrofulösa barn bevilja Föreningen för skrofulösa barns vård ett anslag af 200,000 kronor och däraf på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 100,000 kronor, under villkor, *dels* att byggnadsarbetet utföres i enlighet med af Kungl. Maj:t fastställda ritningar, *dels ock* att icke någon del af anslaget utbetalas, förr än föreningen ej mindre till Kungl. Maj:t ingifvit med godkänd säkerhet försedt entreprenadkontrakt rörande utförandet af

hela den tillämnade anläggningen, inbegripet såväl vatten- och aflopps- samt elektriska belysningsledningar som ock värmeledning med dess installering, inrednings- och placeringsarbeten äfvensom inventarieanskaffning, än äfven styrkt sig förfoga öfver ett kapital, motsvarande skillnaden mellan å ena sidan den betingade entreprenadsumman jämte sju procent därutöfver samt å andra sidan det föreslagna statsbidraget, 200,000 kronor, och under förutsättning tillika, att § 17 och § 18 af föreningens stadgar icke må utan Kungl. Maj:ts tillstånd ändras äfvensom att Kungl. Maj:t skall äga att utse en ledamot i föreningens styrelse.

Ang. motion om anslag för vård af obemedlade skrofulösa barn vid hafskuranstalten vid Styrso.

39:o) I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad motion (n:o 126) har herr *K. G. Karlsson* i Göteborg m. fl. föreslagit, att Riksdagen måtte å extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 10,000 kronor till bestridande af kostnaderna för vård af obemedlade skrofulösa barn vid hafskuranstalten å Styrso i Göteborgs skärgård.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för framställningen, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Det ändamål, för hvars befrämjande ifrågavarande anslag begäres, är utom allt tvifvel synnerligen behjärtansvärdt, då, såsom utskottet under punkt 38 här ofvan angående anslaget till Kronprinsessan Viktorias kustsanatorium uttalat, vården af skrofulösa barn vid dylika sanatorier måste anses utgöra ett viktigt led i kampen mot tuberkulosen. Utskottet känner sig ock förvissadt om, att anstalten vid Styrso, som på enskildt initiativ och genom en storartad offervillighet af för saken intresserade personer kunnat inrättas, i icke mindre grad än ofvanberörda anstalt vid Skelderviken är förtjänt af att i sin gagnande verksamhet understödjas med allmänna medel. Detta oaktadt anser sig icke utskottet, i det skick ärendet blifvit för Riksdagen framlagd, kunna för närvarande tillstyrka bifall till den gjorda framställningen. En utredning af den omfattande och upplysande art, som förebragts i afseende å anstaltens vid Skelderviken ekonomiska ställning, föreligger nämligen icke angående den nu förevarande anstalten, vare sig i motionen eller i en utskottet tillhandakommen promemoria angående »föreningens för vård af skrofulösa barn vid hafskuranstalt» ekonomi. En dylik utredning är dock uppenbarligen nödvändig för att kunna bedöma, hvilket inflytande ett beviljande af det begärda anslaget skulle komma att

utöfva på anstaltens drift i dess helhet och på möjligheten för anstalten att mottaga ett ökad antal patienter. I sistnämnda hänseende hade det otvifvelaktigt varit af intresse att erhålla uppgift om, i hvilken utsträckning patienter äfven från andra delar af landet än Göteborgs stad och dess omnejd skulle komma att vid anstalten beredas vård.

På grund af hvad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr K. G. Karlssons m. fl. motion icke för närvarande må af Riksdagen bifallas.

40:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

att Riksdagen må för *anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring* på extra stat för år 1908 anvisa:

a) 20,000 kronor till arfvoden under samma år åt fyra inspektörer med 5,000 kronor till enhvar af dem för år räknadt; samt

b) 1,200 kronor till ersättning till ett skrif- och ritbiträde åt bemälda inspektörer.

Ang. anordnande af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring.

[46.]

41:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för år 1907 ägt rum, för år 1908 på extra stat anvisa ett förslagsanslag af 20,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till *ersättning åt förlikningsmän för medling i arbetstvister*.

Ang. förlikningsmän för medling i arbetstvister.

[47.]

42:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad till statsrådsprotokollet sid. 343—347 i detta ärende anförts, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må för år 1908 på extra stat anvisa ett förslagsanslag af 15,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande i och för *befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen i riket* i enlighet med de af Riksdagen förut framlagda grunder.

Ang. befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen.

[48.]

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

Angående
ersättning för
af statskonto-
ret gjorda för-
skott.

[49.]

43:o) Af statsrådsprotokollet inhämtas, att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda ämbetsverk förskjutit följande belopp, hvilka borde anmälas till ersättande af Riksdagen under sjätte hufvudtiteln, nämligen:		
godtgörelse för afkomst af boställen, som, enligt nådiga brefvet den 31 maj 1878, innehafvare af länsmanstjänster, hvarmed boställen varit förenade, ägt undfå i anledning där af att företräda åtnjutit fardagsår	kronor	507: 50
aflöningsfyllnad, enligt särskilda nådiga bref den 11 mars och den 7 oktober 1904, till två länsmän	»	589: 71
ersättning, enligt nådiga brefven den 18 oktober 1889 och den 7 februari 1896 samt civildepartementets skrifvelse den 6 mars 1903, till innehafvarna af tre boställen för saknad afkomst af exproprierad jord	»	54: 91
enligt nådigt bref den 20 oktober 1905 till P. M. Magnusson utbetald ersättning för förlust, åsamkad genom nedrivande af en honom tillhörig, å statens järnvägars område vid Malmberget uppförd byggnad	»	300: —
ersättning för enligt nådiga brefven den 31 december 1903 och den 24 augusti 1906 utbetalda kostnader för den enligt nådigt beslut den 8 mars 1901 tillsatta kommittén för afgifvande af yttrande i anledning af förslag till omgestaltning af bangårdsanordningarna i och invid Stockholm samt af västra stambanans inledande till Stockholm, nämligen arfvode till kommitténs sekreterare, tryckning och häftning af kommitténs betänkande samt fotolitografering och tryckning af diverse bangårdsförslag och öfversiktskartor	»	9,794: 98
	Transport kronor	11,247: 10

	Transport kronor	11,247: 10
enligt nådiga breffven den 31 december 1904 samt den 3 februari, den 7 april, den 30 juni, den 6 och den 29 september och den 27 oktober 1905 utbetalda kostnader för den enligt nådigt beslut den 31 december 1904 tillsatta kommittén med uppdrag att uppgöra och afgifva förslag dels till bestämmelser angående de fordringar, som för tillgodoseende af trafiksäkerheten eller eljest böra från statens sida ställas på de enskilda järnvägarna, dels ock till anordnande af nödig kontroll därå, att samma bestämmelser behörigen efterleivas, nämligen arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter, ersättning för mistade tjänstgöringspenningar till två personer, som efter hvarandra tjänstgjort såsom ledamot och sekreterare, samt löpande utgifter för kommittén	»	8,083: 49
enligt nådiga breffven den 30 januari, den 30 mars, den 11 maj och den 24 augusti 1906 utbetalda kostnader för kommittén för afgifvande af underdånigt yttrande och förslag till reglering af löneförhållandena för järnvägsstyrelsen och järnvägsstaten i öfrigt, nämligen resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter, förskott å aflöning åt sekreteraren samt löpande utgifter för kommittén.....	»	7,352: 78
enligt nådiga brefvet den 27 april 1906 utbetalda kostnader för sakkunniga, som tillkallats för afgifvande af yttrande och förslag, huru ledningen af och tillsynen öfver nya järnvägsanläggningar för statens räkning böra för framtiden lämpligast ordnas, nämligen arfvode till ledamöterna och ersättning till vaktbetjäning	»	4,550: —
enligt nådiga breffven den 17 juni och 2 december 1904 samt den 10 mars och den 25 augusti 1905 utbetalda kostnader för kommittén för		

Transport kronor 31,233: 37

	Transport kronor 31,233: 37
verkställande af utredning och afgifvande af förslag rörande omreglering af rikets indelning i provinsialläkardistrikt m. m., nämligen resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden åt kommitténs ordförande och ledamöter, förhöjda arfvoden åt två ledamöter i kommittén, resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden åt till öfverläggning inkallade förste provinsialläkare samt vissa med kommitténs verksamhet förenade utgifter	» - 17,414: —
enligt nådiga brefven den 17 juni och den 14 oktober 1904, den 6 och den 20 oktober samt den 22 december 1905 äfvensom den 16 juni 1906 utbetalda kostnader för kommittén för verkställande af revision af de för rättsmedicinska undersökningar gällande stadganden, nämligen resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter, ersättning för mistade tjänstgöringspenningar åt en af iden ledamots rättsinnehafvare samt åt ordföranden och en ledamot äfvensom löpande utgifter för kommittén	» 6,343: 26
enligt nådiga brefven den 6 november 1903, den 20 oktober 1905 samt den 23 mars, den 29 juni och den 27 juli 1906 utbetalda kostnader för kommittén för afgifvande af förslag rörande erforderliga åtgärder emot smittosamma könsjukdomars spridande, nämligen resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter, resekostnads- och traktamentsersättning till förste stadsläkaren I. Andersson för en på uppdrag af kommittén företagen resa, ersättning till åtskilliga af kommitténs ledamöter för mistade löneförmåner, sekreterrararfvode samt kostnad för vissa af kommittén föranstaltade statistiska utredningar m. fl. utgifter	23,682: 35

Transport kronor 78,672: 98

	Transport kronor	78,672: 98
enligt nådiga brefven den 21 november 1902, den 30 december 1905 och den 30 mars 1906 utbetalda kostnader för kommissionen för granskning af gällande bestämmelser angående vård och försäljning af arsenik m. m., nämligen resekostnadsersättning, traktamente och arfvoden till kommissionens ledamöter, godtgörelse till landssekreteraren D. Ekelund för mistade tjänstgöringspenningar samt för bestridda ordförande- och sekreterargöromål, ersättning till docenten J. R. Köhler för visst uppdrag samt bestridande af kostnaderna för vissa på uppdrag af kommissionen verkställda undersökningar	»	5,507: 22
enligt nådiga brefvet den 9 februari 1906 utbetalda kostnader för en kommission för granskning af förslag till lag angående medling i arbetstvister m. m., nämligen arfvoden till kommissionens ledamöter, ersättning till en ledamot för mistade tjänstgöringspenningar, till ersättning för vissa af kommissionens ordförande förskjutna belopp samt sekreterararfvode	»	1,146: —
enligt nådiga brefven den 28 juli och den 8 december 1905 utbetalda kostnader för den med anledning af Riksdagens skrifvelse den 20 maj 1903 tillsatta kommission för utredning rörande vissa försäkringsanstalter och utarbetande af förslag till lagbestämmelser i ämnet, nämligen godtgörelse till en ledamot i kommissionen, utgifter för sakkunniga biträden, för renskrifning m. m. samt tryckning af kommissionens betänkande och förslag	»	14,595: 15
resekostnadsersättning och traktamente samt arfvoden åt ordförande och ledamöter i den enligt nådigt beslut den 16 juni 1906 tillsatta kommission med uppdrag att, så vidt anginge lapparna inom Enontekis och Juckasjärvi socknar,		

Transport kronor 99,921: 35

	Transport kronor	99,921: 35
	verkställa undersökning rörande vissa förhållanden i fråga om tiden för de svenska lapparnas rätt att med sina renar flytta öfver till Norge	» 4,234: 48
till	förste aktuarien hos kommerskollegium, filosofie doktorn G. H. Elmquist, enligt nådiga brevet den 28 september 1906, i förskott utbetald ersättning för fullgörande af honom lämnadt uppdrag att deltaga i medling af tvister mellan arbetsgifvare och arbetare i byggnadsfacken i Malmö samt mellan förvaltningar och personal vid vissa enskilda järnvägar	» 2,000: —
enligt	nådiga brefven den 26 april 1895, den 28 maj 1897, den 17 november 1905 och den 12 oktober 1906 utbetalda kostnader för under somrarna åren 1905 och 1906 vid karolinska mediko-kirurgiska institutet anordnade bakteriologiska kolerakurser	» 3,018: 99
till	gäldande, enligt nådiga brevet den 28 september 1906, af kostnaden för en militärkommendering till Borgholm för upprätthållande af ordningen vid 1905 års sommarmarknad därstädes	» 372: 32
	<u>Summa kronor</u>	<u>109,547: 14</u>

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jämnt tal af kronor, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter på extra stat för år 1908 anvisa ett belopp af 109,548 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, till ersättning af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, på extra stat för år 1908 bevilja ett anslag af 109,548 kronor.

Dyrtidstillägg.

44:o) Kungl. Maj:t har under sjätte hufvudtiteln i punkten 50 föreslagit Riksdagen att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 12 januari 1907 angifna grunder, af *dyrtidstillägg för innevarande år* åt en del tjänstemän och betjante i civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1908 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 818,700 kronor.

Ang.
dyrtidstillägg.
[50.]

Därjämte har herr *N. E. Lindberg* uti en i Andra Kammaren väckt motion (n:o 71) föreslagit, att Riksdagen ville besluta att dyrtidstillägget för år 1907 finge utgå till tjänstemän och betjante vid kungl. postverket i enlighet med af Riksdagen förut fastställda grunder för öfriga statstjänare; dock att i intet fall dyrtidstillägg finge utgå med högre belopp än 300 kronor.

Öfver dessa framställningar kommer utskottet att framdeles under riksdagens lopp afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

45:o) Kungl. Maj:t har vidare under punkt 51 föreslagit Riksdagen att till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 12 januari 1907 angifna grunder, af ett *extra lönetillägg för år 1907* åt en del *vaktmästare* i civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1908 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 7,100 kronor.

Ang.
extra löne-
tillägg åt
vaktmästare.
[51.]

Jämväl öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

I utskottets nu afgifna utlåtande hafva icke behandlats Kungl. Maj:ts under sjätte hufvudtiteln framställda, förslag om anvisande af medel till ombyggnad af Simrishamns hamn, till iståndsättande och ombyggnad af Skanörs hamn, till iståndsättande af hamnen i Abekås, till upprensning af det s. k. Väckholmssundet, till anläggning af en vagnreparationsverkstad i Örebro, till utförande af vissa öfriga nya byggnader och anläggningar vid statens järnvägar, till fortsättande af arbetet med utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Järfva och Uppsala järnvägsstationer, till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar, samt till fortsättning af statsbanan från Morjärv öfver Storträsk till Lappträsk samt af landsvägen mellan Morjärv och Lappträsk.

I afseende å åtskilliga af dessa framställningar har Riksdagen redan fattat beslut och kommer utskottet att beträffande de öfriga afgifva särskilda utlåtanden.

Stockholm den 1 mars 1907.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservationer:

vid punkt 2:o (ang. postverket) mom. b:
af herr C. Persson, som ansett, att utskottet bort hemställa:

att Riksdagen må — — — — —
b) på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts framställning att å staten för distrikts- och lokalförvaltningarna för år 1908 uppföras ytterligare 7 kontrollörstjänster och 100 postbetjante;

vid *punkt 5:o*) (ang. reglering af lönestaterna vid statens hospital och asyler) mom. d:

af herrar *I. Wijk* och *C. Persson*, hvilka ansett, att utskottet bort hemställa:

att Riksdagen må — — — — —

d) såsom villkor och förbehåll för åtnjutande af ifrågavarande aflöningsförmåner stadga: — — — —

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommunens stat;

att med befattning af ifrågavarande slag ej heller må förenas vare sig uppdrag såsom ordfördande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstbefattning af hvad slag som helst, med mindre den, vid pröfning i föreskrifven ordning, befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen vid anstalten;

vid *punkt 34:o*) (angående uppförande af en 1:a klass afdelning vid Göteborgs hospital):

af herrar *I. Wijk* och *G. Boman* mot vissa delar af motiveringen.

Det skulle här antecknas, att herr *H. Andersson* icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling inom utskottet.

Likaledes skulle här antecknas, att herrar *K. E. Bohnstedt* och *E. Hammarlund* icke öfvervarit handläggningen, herr *Bohnstedt* af punkterna 19—45 och herr *Hammarlund* af punkterna 7 och 18.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1907 års riksstat anslår:					
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
6,500	—	—	—	6,500	—
36,000	—	—	—	36,000	—
17,000	—	—	—	17,000	—
91,800	—	—	—	91,800	—
87,422	—	—	—	87,422	—
2,738,275	—	—	—	2,738,275	—
179,400	—	—	—	179,400	—
12,000	—	—	—	12,000	—
2,700	—	4,567	—	7,267	—
16,725,000	—	—	—	16,725,000	—
8,700,000	—	—	—	8,700,000	—
513,600	—	—	—	513,600	—
104,250	—	—	—	104,250	—
65,000	—	—	—	65,000	—
3,500	—	—	—	3,500	—
8,250	—	—	—	8,250	—
15,000	—	—	—	15,000	—
t) 29,305,697	—	4,567	—	29,310,264	—

Civil-

Statsministern, lönefyllnad, *förslagsanslag*, högst
 Statsråden utan departement 3 à 12,000 kronor
 Departementschefen
 Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli
 Öfverståthållarämbetet
 Landsstaterna i länen (däraf 150,000 kronor *reservationsanslag*).
Ökas med
 Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen (däraf två särskilda *reservaundersökningar*, hvartdera å 45,000 kronor)
 Vägar och kommunikationer
 Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, *förslagsanslag*
 Postverket, *förslagsvis* beräknadt att utgå direkt af postmed-
Ökas med
 Telegrafverket, *förslagsvis* beräknadt att utgå direkt af tele-
Ökas med
 Medicinalstyrelsen med dithörande stater (däraf 12,000 kronor
 Hyresersättning åt provincialläkare, *förslagsanslag*, högst
 Bidrag till extra provinsialläkares aflönande, *förslagsanslag*
 Resestipendier åt civile läkare
 Ortopediska institutet
 Vaccinationens befrämjande, *reservationsanslag*

¹⁾ Häre ingå vissa belopp, som af Kungl. Maj:t för särskilda ändamål begärts och hvaröfver utskottet framdeles kommer

²⁾ Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

Litt. A.

riksstatens Sjätte hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:					
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
		Ersättningar.					
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
		6,500	—	—	—	6,500	—
		36,000	—	—	—	36,000	—
		17,000	—	—	—	17,000	—
		91,800	—	—	—	91,800	—
		87,422	—	—	—	87,422	—
Nuvarande belopp	2,738,275: —	2,739,350	—	—	—	2,739,350	—
	1,075: —						
tionsanslag, till expenser för allmänna arbeten och till väg-		179,400	—	—	—	179,400	—
		12,000	—	—	—	12,000	—
		2,700	—	4,567	—	7,267	—
len. Nuvarande belopp	16,725,000: —	18,200,000	—	—	—	18,200,000	—
	¹⁾ 1,475,000: —						
grafmedlen. Nuvarande belopp	8,700,000: —	9,980,000	—	—	—	9,980,000	—
	²⁾ 1,280,000: —						
reservationsanslag)		513,600	—	—	—	513,600	—
		104,250	—	—	—	104,250	—
		65,000	—	—	—	65,000	—
		3,500	—	—	—	3,500	—
		8,250	—	—	—	8,250	—
		15,000	—	—	—	15,000	—
		Trpt					
		32,061,772	—	4,567	—	32,066,339	—

att yttra sig.

1907 års riksstat anslår:

Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jäm- förlig anvis- ning, på för- slag.		Summa.	
		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
t 29,305,697	—	4,567	—	29,310,264	—
185,000	—	—	—	185,000	—
3,000	—	—	—	3,000	—
15,774	—	—	—	15,774	—
2,175,000	—	—	—	2,175,000	—
75,000	—	—	—	75,000	—
15,850	—	—	—	15,850	—
265,000	—	—	—	265,000	—
50,000	—	—	—	50,000	—
685,000	—	—	—	685,000	—
425,790	—	—	—	425,790	—
12,000	—	—	—	12,000	—
ma 33,213,111	—	4,567	—	33,217,678	—

Till bestridande af kostnader för allmän hälso- och sjukvård,
Svenska läkarsällskapet
Lasarettets underhåll
Hospitals underhåll, *förslagsanslag*. Nuvarande belopp
Ökas med
Anstalter för obildbara sinnesslöa, *förslagsanslag*
Karantänsinrättningen på Käsö, *förslagsanslag*, högst
Ålderstillägg, *förslagsanslag*
Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag*
Postafgifter för tjänstebref och dylika försändelser, *förslags-*
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslagsanslag*. Nu-
Ökas med
Extra utgifter, *reservationsanslag*

		Förslag till blifvande riksstat:					
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
				Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	Trpt	32,061,772	—	4,567	—	32,066,339	—
<i>förslagsanslag</i>		185,000	—	—	—	185,000	—
		3,000	—	—	—	3,000	—
		15,774	—	—	—	15,774	—
	2,175,000:	—	—	—	—	—	—
	225,000:	2,400,000	—	—	—	2,400,000	—
		75,000	—	—	—	75,000	—
		15,850	—	—	—	15,850	—
		265,000	—	—	—	265,000	—
		50,000	—	—	—	50,000	—
<i>anslag</i>		685,000	—	—	—	685,000	—
<i>varande belopp</i>	425,790:	—	—	—	—	—	—
	37:	425,827	—	—	—	425,827	—
		12,000	—	—	—	12,000	—
	Summa	36,194,223	—	4,567	—	36,198,790	—

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
S j ä t t e hufvudtitel.**

		Kronor.	ö.
Civildepartementet.			
<i>Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>			
Till biträde inom departementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet	3,000: —		
» en särskild föredragande inom departementet af ärenden rörande elektriska anläggningar m.m.	2,500: —	5,500	—
<i>Öfverståthållarämbetet:</i>			
Till fortsatt utgifvande af »Polisunderrättelser»		21,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>			
Till aflöning och underhåll af särskild polisstyrka på landet	110,000: —		
» gröfre brotts upptäckande m. m.	25,000: —		
» ersättning för juridiskt biträde åt de svenska lapparna i Norge samt till lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna	17,500: —		
» uppehållande under år 1908 af en kronofogdetjänst och en häradsskrifvartjänst i Väster-norrlands län	6,800: —	159,300	—
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:</i>			
Till förstärkning af arbetskrafterna hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen	13,000: —		
» undersökningar af mindre hamnar och farleder m. m.	10,000: —		
Trpt	23,000: —	185,800	—

		Kronor.	ö.
	Trpt	23,000	
Till anordnande af inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel		5,000:	185,800
» bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar		1,250,000:	
» understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder		400,000:	
» ombyggnad af Simrishamns hamn	1)	112,000:	
» istandsättande och ombyggnad af Skanörs hamn	1)	100,000:	
» istandsättande af hamnen i Abekås	1)	15,000:	
För upprensning af det s. k. Väckholmssundet	2)	100,000:	2,005,000
<i>Medicinalstaten:</i>			
Till bestridande af kostnader för anskaffande af inventarier m. m. till en statsmedicinsk anstalt samt för hyra af lokaler för densamma		3,257:	
» personligt lönetillägg till tillförordnade medicinalrådet Gustaf Richard Stenbeck		1,200:	
» aflönande af en extra vaktmästare hos medicinalstyrelsen		800:	
» arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper		1,200:	
» bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade patienter från landsorten		17,000:	
» understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Uppsala		4,000:	
Bidrag till nybyggnad vid kuranstalten Sans Souci invid Uppsala		6,000:	
Till understöd åt Stockholms alkoholisthem		6,000:	
» upprätthållande af verksamheten vid de s. k. folksanatorierna		200,000:	
» underhåll under år 1908 af Järfsö sjukhus för spetälska		20,000:	
» täckande af brist å förut anvisade anslag till samma sjukhus		6,000:	
	Trpt	265,457:	2,190,800

1) Häröfver har utskottet förut afgifvit yttrande.

2) Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.

		Kronor.	ö.
	Trpt	265,457: —	
För byggnadsarbeten vid Härnösands hospital		50,900: —	2,190,800 —
» uppförande af ett nytt hospital å Sätters kungsgård och därtill gränsande mark		750,000: —	
» anläggning af ett hospital i närheten af Västervik		500,000: —	
» uppförande vid Göteborgs hospital af en byggnad, afsedd för sinnessjuka af första betalningsklassen		100,000: —	
» uppförande af boställshus dels vid Göteborgs hospital för en biträdande läkare och dels vid Piteå hospital och asyl för en hospitalsläkare		44,000: —	
» uppförande vid Lunds hospital och asyl af tre boställshus för gifta manliga sjukskötare		67,400: —	
» om- och tillbyggnad af administrationshuset vid Lunds hospital		60,000: —	
Till färdigbyggande af Kronprinsessan Victorias kustsanatorium för skrofulösa barn		100,000: —	1,937,757 —
<i>Statens järnvägar:</i>			
För anläggning af en vagnreparationsverkstad i Örebro ¹⁾		400,000: —	
Till utförande af vissa öfriga nya byggnader och anläggningar vid statens järnvägar		¹⁾ 2,308,000: —	2,708,000 —
<i>Diverse anslag:</i>			
För anordnande af inspektion öfver elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring...		21,200: —	
Till ersättning för förlikningsmän för medling i arbetstvister, <i>förslagsanslag</i>		20,000: —	
För befrämjande och organiserande af den offentliga arbetsförmedlingen i riket, <i>förslagsanslag</i>		15,000: —	
Till betäckande af vissa af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter		109,548: —	
» beredande af dyrtidstillägg för år 1907 åt en del tjänstemän och betjante i civildepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>		²⁾ 818,700: —	
» beredande af extra lönetillägg för år 1907 åt en del vaktmästare i civildepartementet samt därtill hörande ämbetsverk och kårer, <i>förslagsanslag</i>		²⁾ 7,100: —	991,548 —
	Summa		7,828,105 —

¹⁾ Häröfver har utskottet förut afgifvit yttrande.

²⁾ Af Kungl. Maj:t föreslaget belopp, hvaröfver utskottet framdeles kommer att afgifva särskildt yttrande.